Sprawozdanie finansowe
ASSECO BUSINESS SOLUTIONS S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku

Sprawozdanie finansowe
ASSECO BUSINESS SOLUTIONS S.A.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ SPRAWOZDANIE Z POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH ASSECO BUSINESS SOLUTIONS S.A. ... 3
BILANS ASSECO BUSINESS SOLUTIONS S.A. ... 4
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ASSECO BUSINESS SOLUTIONS S.A. ... 6
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ASSECO BUSINESS SOLUTIONS S.A. ... 7
DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ... 8
I. PODSTAWOWE INFORMACJE ... 8
II. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ORAZ ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ... 10
2.1. Podstawa sporządzenia ... 10
2.2. Wpływ epidemii COVID-19 na działalność Spółki ... 10
2.3. Oświadczenie o zgodności ... 11
2.4. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji ... 11
2.5. Profesjonalny osąd i szacunki ... 11
2.6. Stosowane zasady rachunkowości ... 12
2.7. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie ... 14
2.8. Korekta błędu ... 15
III. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI ... 15
IV. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW I STRAT I POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ... 17
4.1. Struktura przychodów operacyjnych ... 17
4.2. Struktura kosztów operacyjnych ... 21
4.3. Przychody i koszty finansowe ... 22
4.4. Podatek dochodowy ... 23
4.5. Zysk przypadający na jedną akcję ... 27
4.6. Informacja dotycząca wypłaconej dywidendy ... 27
V. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO BILANSU ... 28
5.1. Rzeczowe aktywa trwałe ... 28
5.2. Wartości niematerialne ... 31
5.3. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania ... 36
5.4. Testy na utratę wartości aktywów ... 40
5.5. Należności oraz aktywa z tytułu umów z klientami ... 42
5.6. Czynne rozliczenia międzyokresowe ... 46
5.7. Pozostałe aktywa ... 47
5.8. Zapasy ... 49
5.9. Środki pieniężne i depozyty ... 49
5.10. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS ... 50
5.11. Kapitał zakładowy i pozostałe elementy kapitału własnego ... 50
5.12. Kredyty bankowe i emisje papierów wartościowych ... 51
5.13. Zobowiązania z tytułu leasingu ... 52
5.14. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania ... 55
5.15. Zobowiązania z tytułu umów z klientami ... 57
5.16. Rezerwy ... 58
5.17. Rozliczenia międzyokresowe kosztów ... 60
5.18. Transakcje z podmiotami powiązanymi ... 60
VI. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ... 62
6.1. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej ... 62
6.2. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej ... 62
6.3. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej ... 62
VII. NOTY OBJAŚNIAJĄCE CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM ... 63
VIII. POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE ... 68
8.1. Zobowiązania pozabilansowe ... 68
8.2. Sezonowość i cykliczność ... 69
8.3. Zatrudnienie ... 69
8.4. Informacje o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych ... 70
8.5. Wynagrodzenie Kluczowego Personelu ... 70
8.6. Zarządzenie kapitałem ... 71
8.7. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym ... 72
8.8. Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych ... 72
ZATWIERDZENIE DO PUBLIKACJI PRZEZ ZARZĄD ... 73

Rachunek zysków i strat oraz Sprawozdanie z pozostałych dochodów całkowitych

ASSECO BUSINESS SOLUTIONS S.A.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Noty	12 miesięcy do 31 grudnia 2020	12 miesięcy do 31 grudnia 2019
		tys. PLN	*tys. PLN*
Przychody operacyjne	4.1	282 116	273 860
Koszt własny sprzedaży	4.2	(156 938)	(153 518)
Zysk brutto ze sprzedaży		**125 178**	**120 342**
Koszty sprzedaży	4.2	(12 557)	(12 951)
Koszty ogólnego zarządu	4.2	(20 432)	(20 439)
Zysk netto ze sprzedaży		**92 189**	**86 952**
Pozostałe przychody operacyjne		1 298	941
Pozostałe koszty operacyjne		(947)	(217)
Zysk z działalności operacyjnej		**92 540**	**87 676**
Przychody finansowe	4.3	196	896
Koszty finansowe	4.3	(3 131)	(1 849)
Zysk brutto		**89 605**	**86 723**
Podatek dochodowy	4.4	(13 199)	(13 284)
Zysk netto		**76 406**	**73 439**
Zysk netto przypadający na jedną akcję (w złotych):			
podstawowy z zysku netto	4.5	2,29	2,20
rozwodniony z zysku netto	4.5	2,29	2,20

POZOSTAŁE DOCHODY CAŁKOWITE:	Noty	12 miesięcy do 31 grudnia 2020	12 miesięcy do 31 grudnia 2019
		tys. PLN	*tys. PLN*
Zysk netto		**76 406**	**73 439**
Elementy, które mogą podlegać przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat		-	-
Elementy, które nie podlegają przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat		(406)	**(379)**
Zyski/straty aktuarialne		(501)	(469)
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych dochodów całkowitych		95	90
Razem pozostałe dochody całkowite:		**(406)**	**(379)**
SUMA DOCHODÓW CAŁKOWITYCH ZA OKRES		**76 000**	**73 060**

Bilans

ASSECO BUSINESS SOLUTIONS S.A.

AKTYWA	Noty	31 grudnia 2020 *tys. PLN*	31 grudnia 2019 *tys. PLN*
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	5.1	21 100	12 172
Wartości niematerialne	5.2	277 095	276 091
w tym wartość firmy z połączenia	5.2	*252 879*	*252 879*
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	5.3	46 852	51 313
Aktywa z tytułu umów z klientami i należności długoterminowe	5.5	178	881
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	4.4	3 588	3 055
Rozliczenia międzyokresowe	5.6	19	36
		348 832	**343 548**
Aktywa obrotowe			
Zapasy	5.8	432	726
Należności z tytułu dostaw i usług	5.5	40 064	45 290
Aktywa z tytułu umów z klientami	5.5	1 052	1 528
Pozostałe należności	5.5	361	651
Rozliczenia międzyokresowe	5.6	2 868	574
Lokaty o terminie wymagalności powyżej 3 miesięcy	5.7	40 000	14 015
Pozostałe aktywa	5.7	205	359
Środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe	5.9	6 614	15 950
		91 596	**79 093**
SUMA AKTYWÓW		**440 428**	**422 641**

Bilans
ASSECO BUSINESS SOLUTIONS S.A.

PASYWA	Noty	31 grudnia 2020 *tys. PLN*	31 grudnia 2019 *tys. PLN*
KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM			
Kapitał podstawowy	5.11	167 091	167 091
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		62 543	62 543
Zyski zatrzymane		102 318	86 471
		331 952	**316 105**
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu leasingu	5.13	43 727	46 863
Rezerwy	5.16	3 249	2 499
		46 976	**49 362**
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu leasingu	5.13	8 415	8 423
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	5.14	6 474	6 083
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	5.15	14 257	12 678
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	5.14	3 412	2 384
Zobowiązania budżetowe i pozostałe zobowiązania	5.14	14 811	13 350
Rezerwy	5.16	418	421
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	5.17	13 713	13 835
		61 500	**57 174**
SUMA ZOBOWIĄZAŃ		**108 476**	**106 536**
SUMA PASYWÓW		**440 428**	**422 641**

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym
ASSECO BUSINESS SOLUTIONS S.A.

	Noty	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane	Kapitał własny ogółem
		tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Na dzień 1 stycznia 2020 roku		**167 091**	**62 543**	**86 471**	**316 105**
Zysk za okres sprawozdawczy		-	-	76 406	**76 406**
Suma pozostałych dochodów całkowitych		-	-	(406)	**(406)**
Dywidenda za rok 2019	4.6	-	-	(60 153)	**(60 153)**
Na dzień 31 grudnia 2020 roku		**167 091**	**62 543**	**102 318**	**331 952**
Na dzień 1 stycznia 2019 roku (po ujęciu wpływu wdrożenia MSSF 16)		**167 091**	**62 543**	**63 538**	**293 172**
Zysk za okres sprawozdawczy		-	-	73 439	**73 439**
Suma pozostałych dochodów całkowitych		-	-	(379)	**(379)**
Dywidenda za rok 2018	4.6	-	-	(50 127)	**(50 127)**
Na dzień 31 grudnia 2019 roku		**167 091**	**62 543**	**86 471**	**316 105**

Rachunek przepływów pieniężnych
ASSECO BUSINESS SOLUTIONS S.A.

	Noty	12 miesięcy do 31 grudnia 2020	12 miesięcy do 31 grudnia 2019
		tys. PLN	*tys. PLN*
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk brutto		89 605	86 723
Korekty o pozycje:		**36 325**	**31 239**
Amortyzacja	4.2	25 288	24 507
Zmiany stanu kapitału pracującego	6.1	8 190	6 013
(Przychody)/koszty z tytułu odsetek od instrumentów finansowych		(202)	94
(Przychody)/koszty z tytułu odsetek od leasingu		1 815	1 720
(Zyski)/straty z różnic kursowych		1 209	(306)
Pozostałe (przychody)/koszty finansowe		525	(501)
(Zyski)/straty z działalności inwestycyjnej		(503)	(181)
Pozostałe korekty		3	(107)
Środki pieniężne wygenerowane z działalności operacyjnej		**125 930**	**117 962**
(Zapłacony podatek dochodowy)		(12 609)	(12 521)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		**113 321**	**105 441**
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy:			
Wpływy ze sprzedaży aktywów trwałych i wartości niematerialnych	6.2	356	392
Lokaty bankowe		24 000	-
Pozostałe wpływy		205	-
Wydatki:			
Nabycie aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	6.2	(8 753)	(4 607)
Wydatki z tytułu prowadzonych projektów rozwojowych	6.2	(13 737)	(11 289)
Lokaty bankowe		(50 000)	(14 000)
Pozostałe wydatki		(249)	-
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej		**(48 178)**	**(29 504)**
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy:			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek	6.3	2 186	21 593
Wydatki:			
Dywidendy wypłacone	6.3	(60 153)	(50 127)
Wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek	6.3	(2 186)	(34 944)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu	6.3	(12 508)	(7 480)
Zapłacone odsetki	6.3	(1 818)	(1 829)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		**(74 479)**	**(72 787)**
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		**(9 336)**	**3 150**
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na dzień 1 stycznia		15 950	12 800
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na dzień 31 grudnia	**5.9**	**6 614**	**15 950**

Dodatkowe objaśnienia do sprawozdania finansowego

I. Podstawowe informacje

Podstawowe informacje o Spółce	
Nazwa	**Asseco Business Solutions S.A.**
Siedziba	**ul. Konrada Wallenroda 4c, 20-607 Lublin**
KRS	**0000028257**
Regon	**017293003**
NIP	**522-26-12-717**
Podstawowy przedmiot działalności	**Informatyka**

Spółka Asseco Business Solutions S.A. („Spółka", „Emitent", „Asseco BS") została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 18 maja 2001 roku. Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Asseco Business Solutions S.A. jest częścią międzynarodowej Grupy Asseco Poland S.A., jednego z wiodących dostawców oprogramowania własnego na rynku europejskim. Grupa stanowi federację firm zaangażowanych w rozwijanie technologii informatycznych i jest obecna w ponad 50 krajach świata, m.in. w większości państw europejskich, a także w USA, Kanadzie, Izraelu czy Japonii.

Kompleksowa oferta Asseco Business Solutions S.A. obejmuje systemy klasy ERP wspomagające procesy biznesowe w średnich oraz dużych przedsiębiorstwach, komplet aplikacji do zarządzania małą firmą, programy wspierające pracę w obszarze HR, popularne w całej Europie aplikacje mobilne klasy SFA pozwalające na zarządzanie siecią przedstawicieli handlowych, platformy wymiany danych oraz programy do obsługi transakcji faktoringowych.

Asseco Business Solutions S.A. dysponuje również własnym Data Center, którego parametry eksploatacyjne spełniają najwyższe wymagania w zakresie bezpieczeństwa, niezawodności i efektywności pracy systemów. Wszystkie rozwiązania Asseco Business Solutions powstają w oparciu o wiedzę doświadczonych specjalistów, sprawdzoną metodologię oraz z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informatycznych. Dzięki wysokiej jakości produktom oraz usługom, które są z nimi powiązane, oprogramowanie Asseco Business Solutions od wielu już lat z powodzeniem wspomaga funkcjonowanie kilkudziesięciu tysięcy przedsiębiorstw. Firma może pochwalić się wdrożeniami zarówno w Polsce, jak i w kilkudziesięciu krajach Europy.

Podmiotem bezpośrednio dominującym nad Asseco Business Solutions S.A. jest Spółka Asseco Enterprise Solutions a.s. z siedzibą w Bratysławie, która posiada 46,47% akcji Spółki. Jednostką dominującą całej Grupy jest Asseco Poland S.A., która bezpośrednio i przez podmioty zależne posiada 95,67% udział w Asseco Enterprise Solutions a.s.

W przypadku spółki Asseco Business Solutions S.A. decyzja o posiadaniu przez Asseco Enterprise Solutions a.s. kontroli nad Spółką w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku zgodnie z MSSF 10 została podjęta w oparciu o następujące czynniki:

- decyzje na walnym zgromadzeniu podejmowane są zwykłą większością głosów obecnych na walnym zgromadzeniu;
- akcjonariat spółki jest rozproszony i poza spółką Asseco Enterprise Solutions, a.s. (spółką zależną od Asseco Poland) istnieją tylko dwaj akcjonariusze posiadający więcej niż 5% głosów na walnym

zgromadzeniu, kolejny największy akcjonariusz posiada ok. 11,37% głosów, natomiast trzeci największy akcjonariusz posiada 11,28% głosów;

- nie ma dowodów na to, że między jakimikolwiek akcjonariuszami istnieje lub istniało jakiekolwiek porozumienie co do wspólnego głosowania na walnym zgromadzeniu;
- w ciągu ostatnich pięciu lat, tj. w latach 2015-2020, procent akcjonariuszy obecnych na walnych zgromadzeniach mieścił się w przedziale od 50,83% do 76,2%. Oznacza to, że aktywność akcjonariuszy jest stosunkowo umiarkowana lub niska. Biorąc pod uwagę, że Asseco Enterprise Solutions, a.s. posiada obecnie 46,47% głosów na walnym zgromadzeniu, frekwencja musiałaby być większa niż 92,93%, żeby Asseco Enterprise Solutions, a.s. nie miało bezwzględnej większości głosów na walnym zgromadzeniu. Osiągnięcie takiej frekwencji w ocenie Zarządu wydaje się być mało prawdopodobne.

Biorąc pod uwagę powyższe, w opinii Asseco Business Solutions S.A., pomimo braku bezwzględnej większości w kapitale zakładowym spółki, Asseco Enterprise Solutions, a.s. kontroluje Spółkę w rozumieniu MSSF 10.

II. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego oraz zasady (polityka) rachunkowości

2.1. Podstawa sporządzenia

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartościach godziwych przez wynik finansowy lub przez pozostałe dochody całkowite oraz zobowiązań finansowych wycenianych w wartościach godziwych przez wynik finansowy.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2020 roku. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

2.2. Wpływ epidemii COVID-19 na działalność Spółki

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd, na podstawie dotychczasowej analizy ryzyk, w tym zawłaszcza wynikających z panującej w Polsce i na świecie pandemii wirusa, doszedł do wniosku, że kontynuacja działalności Spółki w okresie nie krótszym niż 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2020 roku nie jest zagrożona.

Spółka na bieżąco monitoruje wpływ sytuacji wywołanej pandemią COVID-19 na działalność Spółki, w tym na jej przyszłą sytuację finansową i osiągane w przyszłości wyniki finansowe. Na moment publikacji niniejszego raportu Spółka nie odnotowała istotnego wpływu pojawienia się wirusa na jej sytuację finansową i wyniki ekonomiczne, a jedynie na aspekt organizacyjny działalności Spółki. W następstwie wejścia w życie w Polsce Ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374 z późn. zm.) oraz wskutek działań podejmowanych przez władze w Polsce, jak też w trosce o pracowników Spółki i jej klientów, Spółka podjęła działania umożliwiające świadczenie tzw. pracy zdalnej przez większość pracowników w celu zapewnienia ciągłości działania i kontynuacji świadczenia usług informatycznych dla naszych klientów. Na moment publikacji niniejszego sprawozdania wszystkie działy Spółki funkcjonują na bieżąco, a Spółka realizuje swoje zobowiązania kontraktowe w terminach określonych w umowach.

Wobec zaistniałej sytuacji Spółka starała się w ciągu roku 2020 minimalizować ewentualny negatywny wpływ pandemii na wyniki finansowe między innymi poprzez miejscową redukcję kosztów i wydatków. Jednocześnie Spółka monitoruje bieżącą sytuację w poszczególnych sektorach gospodarki starając się wykorzystać nadarzające się szanse rynkowe, które na rynku produktów i usług IT także są skutkiem panującej epidemii.

Asseco Business Solutions S.A. posiada wystarczające środki finansowe pozwalające na kontynuowanie swojej działalności, w tym regulowanie bieżących zobowiązań. Spółka nie odnotowała istotnego negatywnego wpływu epidemii na płynność i terminowo wypełnia swoje zobowiązania wynikające z umów kredytowych. Dodatkowo w dniu 1 czerwca 2020 roku Spółka podpisała aneks zwiększający maksymalną wartość zadłużenia w rachunku bieżącym. Szczegółowo zostało to opisane w nocie 5.12 niniejszego sprawozdania finansowego.

Jak to opisano w nocie 5.4. Spółka, po przeprowadzonej analizie, nie widzi istotnego ryzyka utraty wartości aktywów, w tym w szczególności nie odnotowano znaczącej zmiany w zakresie ściągalności należności, dlatego nie uległa istotnej zmianie kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych.

Asseco Business Solutions S.A. nie może jednak wykluczyć, że w przypadku przedłużającego się występowania pandemii i jej negatywnego wypływu na gospodarkę krajową i światową, sytuacja ta może mieć niekorzystne przełożenie na funkcjonowanie lub wyniki finansowe Spółki - przy czym aktualnie nie jest możliwe określenie, w jakim zakresie, ani na jaką skalę mogłoby to nastąpić.

W razie stwierdzenia, że działalność Spółki wymaga dostosowania do nowych warunków rynkowych, Zarząd podejmie stosowne działania.

2.3. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF") zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE").

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF").

Zakres jednostkowego sprawozdania finansowego jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (tekst jednolity: Dz. U. 2018 r. poz.757) („Rozporządzenie") i obejmuje roczny okres sprawozdawczy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2020 roku i okres porównywalny od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 roku.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

Prezentowane jednostkowe sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelnie sytuację finansową i majątkową Spółki na dzień 31 grudnia 2020 roku, wyniki jej działalności oraz przepływy pieniężne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku.

2.4. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN"), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych. Walutą funkcjonalną Spółki Asseco Business Solutions S.A. również jest polski złoty. Ewentualne różnice w wysokości 1 tys. PLN przy sumowaniu wynikają z przyjętych zaokrągleń.

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na moment początkowego ujęcia na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne przeliczane są przy zastosowaniu kursu zamknięcia tj. kursu średniego ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień,
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przeliczane są przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji,
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęto następujące kursy dla euro i dolara amerykańskiego (oraz analogiczne kursy dla innych walut kwotowane przez Narodowy Bank Polski):

- ✓ kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2020 roku 1 EUR = 4,6148 PLN
- ✓ kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2019 roku 1 EUR = 4,2585 PLN
- ✓ kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2020 roku 1 USD = 3,7584 PLN
- ✓ kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2019 roku 1 USD = 3,7977 PLN

2.5. Profesjonalny osąd i szacunki

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania szacunków i założeń, które wpływają na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym. Mimo, że przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy kierownictwa Spółki na temat bieżących działań i zdarzeń, rzeczywiste wyniki mogą się różnić od przewidywanych.

W odpowiednich pozycjach not objaśniających przedstawiono główne obszary, w których w procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości oprócz szacunków księgowych, duże znaczenie miał także profesjonalny osąd kierownictwa, i co do których zmiana szacunków może mieć istotny wpływ na wyniki Spółki w przyszłości.

Poniższa tabela stanowi spis stosowanych w Spółce szacunków wraz ze wskazaniem noty, w której opis stosowanych zasad został zamieszczony.

Wybrane szacunki	Nota	Numer strony
Przychody operacyjne	4.1	17
Podatek dochodowy	4.4	23
Rzeczowe aktywa trwałe	5.1	28
Wartości niematerialne	5.2	31
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	5.3	36
Testy na utratę wartości	5.4	40
Aktywa z tytułu umów z klientami, należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałe	5.5	42
Zobowiązania z tytułu leasingu	5.13	52
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	5.14	55
Rezerwy	5.16	58
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	5.17	60

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku nie wystąpiły istotne zmiany w sposobie dokonywania szacunków w porównaniu do danych zaprezentowanych w sprawozdaniu za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku.

2.6. Stosowane zasady rachunkowości

Poniższa tabela stanowi spis stosowanych w Spółce zasad rachunkowości wraz ze wskazaniem noty, w której opis stosowanych zasad został zamieszczony.

Wybrane zasady rachunkowości	Nota	Numer strony
Przychody operacyjne	4.1	17
Koszty operacyjne	4.2	21
Przychody i koszty finansowe	4.3	22
Podatek dochodowy	4.4	23
Rzeczowe aktywa trwałe	5.1	28
Wartości niematerialne	5.2	31
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	5.3	36
Testy na utratę wartości	5.4	40
Aktywa z tytułu umów z klientami, należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałe	5.5	42

Rozliczenia międzyokresowe	5.6	46
Pozostała aktywa	5.7	47
Zapasy	5.8	47
Środki pieniężne	5.9	49
Kapitał zakładowy	5.11	50
Kredyty bankowe i emisje papierów wartościowych	5.12	51
Zobowiązania z tytułu leasingu	5.13	52
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	5.14	55
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	5.15	57
Rezerwy	5.16	58
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	5.17	60

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku.

Zmienione standardy oraz interpretacje, które mają po raz pierwszy zastosowanie w 2020 roku, nie mają istotnego wpływu na sprawozdania finansowego Spółki.

Pozostałe zmiany w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej obowiązujące od dnia 1 stycznia 2020 roku

- Zmiany do MSSF 3: *Definicja przedsięwzięcia* - W wyniku zmiany do MSSF 3 zmodyfikowana została definicja „przedsięwzięcia". Aktualnie wprowadzona definicja została zawężona i prawdopodobnie spowoduje, że więcej transakcji przejęć zostanie zakwalifikowanych jako nabycie aktywów.
- Zmiany do MSSF 7, MSSF 9 i MSR 39 *Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych* - Opublikowane zmiany modyfikują niektóre szczegółowe wymogi w zakresie rachunkowości zabezpieczeń, w głównej mierze, aby oczekiwana reforma stóp referencyjnych (reforma IBOR) zasadniczo nie powodowała zakończenia rachunkowości zabezpieczeń.
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8 *Definicja pojęcia „istotne"* – Zmiany doprecyzowują istotności i zwiększają spójność pomiędzy standardami.
- Założenia koncepcyjne sprawozdawczości finansowej z dnia 29 marca 2018 roku - Zweryfikowane Założenia Koncepcyjne są wykorzystywane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji podczas prac nad nowymi standardami. Niemniej jednak, podmioty przygotowujące sprawozdania finansowe mogą wykorzystywać Założenia Koncepcyjne w celu opracowania polityk rachunkowości do transakcji, które nie zostały uregulowane w obecnie obowiązujących MSSF.
- Zmiana do MSSF 16 *Leasing: Ustępstwa czynszowe związane z COVID-19.*

Zgodnie ze zmianami do MSSF 16 Leasing: Ustępstwa czynszowe związane z Covid-19 leasingobiorca może nie przeprowadzać oceny czy ulga w czynszowa będąca bezpośrednią konsekwencją pandemii, która spełnia wszystkie określone warunki stanowi modyfikację leasingu.
Leasingobiorca analizuje czy wszystkie kryteria zostały spełnione:

- zmiany w płatnościach leasingowych skutkują skorygowanym wynagrodzeniem z tytułu leasingu, które jest zasadniczo takie same lub mniejsze niż wynagrodzenie w przypadku warunków leasingu sprzed zmiany;
- wszelkie obniżki opłat leasingowych dotyczą wyłącznie płatności pierwotnie należnych w dniu 30 czerwca 2021 lub wcześniej;
- brak istotnych zmian w i innych warunkach leasingu.

Leasingodawca, który podejmuje taka decyzję, ujmuje wszelkie zmiany opłat leasingowych wynikające z ulgi w czynszu w taki sam sposób, w jaki ująłby zmianę przy zastosowaniu MSSF 16, gdyby ta zmiana nie stanowiła zmiany leasingu.

Na dzień bilansowy Spółka nie zidentyfikowała umów do których mogłaby skorzystać z praktycznego rozwiązania do MSSF 16.

2.7. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony;
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1: Prezentacja sprawozdań finansowych – Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe oraz Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe – odroczenie daty wejścia w życie (opublikowano odpowiednio dnia 23 stycznia 2020 roku oraz 15 lipca 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- Zmiana do MSSF 3 Połączenia jednostek (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
- Zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe: przychody osiągnięte przed oddaniem do użytkowania (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
- Zmiany do MSR 37 Umowy rodzące obciążenia – koszty wypełnienia obowiązków umownych (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2018-2020 (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe – odroczenie MSSF 9 (opublikowano dnia 25 czerwca 2020 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe – zawierający między innymi wyjaśnienia mające na celu uproszczenie implementacji MSSF 17 (opublikowano dnia 25 czerwca 2020 roku)- mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4 i MSSF 16: Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych – Faza 2 (opublikowano dnia 27 sierpnia 2020 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą

różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie Spółki.

2.8. Korekta błędu

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zdarzenia skutkujące koniecznością dokonania korekty błędu.

III. Informacje dotyczące segmentów działalności

Zgodnie z MSSF 8, segmentem operacyjnym jest dająca się wyodrębnić część działalności Spółki, dla której są dostępne odrębne informacje finansowe podlegające regularnej ocenie przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych związanych ze sposobem alokowania zasobów oraz z oceną wyników działalności.

Dla celów zarządczych Spółka została podzielona na segmenty w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi. Na tej podstawie Zarząd zidentyfikował segment Systemy ERP, który pokrywa 95% przychodów Spółki. Pozostała działalność nie spełnia wymogów MSSF 8 i nie jest wydzielana. Zmiany w wielkości i znaczeniu wytwarzanych produktów i świadczonych usług mogą skutkować zmianą kompozycji segmentów działalności. **Segment Systemy ERP** obejmuje rozwiązania informatyczne klasy ERP wspomagające zarządzanie przedsiębiorstwem, autorskie rozwiązania mobilne klasy SFA i FFA dedykowane przedsiębiorstwom działającym w oparciu o sieci przedstawicieli terenowych oraz systemy wspierające sprzedaż w branży handlu detalicznego. Oferowane rozwiązania są oparte o technologię Oracle oraz Microsoft, a w przypadku produktów Macrologic – o autorski system bazodanowy MacroBASE. Aplikacje wspierają procesy biznesowe oraz procesy obiegu informacji, pokrywając większość obszarów działalności firmy, m.in.: finanse i księgowość, zarządzanie personelem, kadry i płace, logistykę i WMS, sprzedaż mobilną i detaliczną w sieciach handlowych, produkcję oraz aplikacje internetowe. Systemy te dostarczają także szeregu narzędzi zarządczych – zaawansowane raporty oraz rozwiązania klasy Business Intelligence. Możliwości techniczne systemów pozwalają na wdrożenie ich w różnych architekturach sieciowych – w sieciach rozległych oraz połączenie ze specjalizowanym oprogramowaniem i urządzeniami. Przychody od żadnego z klientów nie stanowiły 10% lub więcej przychodów.

W pozycji **Niealokowane** prezentowana jest sprzedaż niedająca się przyporządkować do głównego segmentu działalności Spółki, wartość sprzedanych towarów, materiałów i usług obcych (COGS) związanych ze sprzedażą niealokowaną oraz kosztów operacyjnych jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za sprzedaż niealokowaną.
Finansowanie Spółki (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Spółki, stąd pozycje te nie są przedmiotem alokacji do segmentów.

Poniższa tabela prezentuje kluczowe wielkości przeglądane przez główny organ decyzyjny w Spółce, którym jest Zarząd. Zarząd nie analizuje również przepływów pieniężnych w rozbiciu na segmenty.

Poza wartością firmy oraz wartością aktywów niematerialnych rozpoznanych w ramach rozliczenia połączenia z innymi spółkami, aktywa Spółki Asseco Business Solutions S.A. co do zasady nie są przypisywane do poszczególnych segmentów i nie podlegają przeglądowi przez Zarząd Spółki w takim ujęciu.

Okres 12 miesięcy do dnia 31 grudnia 2020 roku	Segment ERP	Niealokowane	Razem
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	267 793	14 323	282 116
Zysk netto ze sprzedaży segmentu sprawozdawczego	**91 245**	**944**	**92 189**
Amortyzacja	(24 930)	(192)	(25 122)
Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia przypisane do segmentu	1 668	-	1 668
Wartość firmy z połączeń przypisana do segmentu	252 879	-	252 879

Okres 12 miesięcy do dnia 31 grudnia 2019 roku	Segment ERP	Niealokowane	Razem
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	256 703	17 157	273 860
Zysk netto ze sprzedaży segmentu sprawozdawczego	**85 534**	**1 418**	**86 952**
Amortyzacja	(24 206)	(216)	(24 422)
Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia przypisane do segmentu	1 982	-	1 982
Wartość firmy z połączeń przypisana do segmentu	252 879	-	252 879

IV. Noty objaśniające do sprawozdania z zysków i strat i pozostałych całkowitych dochodów

4.1. Struktura przychodów operacyjnych

Wybrane zasady rachunkowości

Standard MSSF 15 ustanowił model rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami, tzw. „Model Pięciu Kroków" rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie ze standardem przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które, zgodnie z oczekiwaniem Spółki, przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Spółka prowadzi działalność w obszarze sprzedaży licencji i szeroko pojętych usług IT i wyróżnia następujące rodzaje przychodów:

- *przychody ze sprzedaży licencji i/lub usług własnych,*
- *przychody ze sprzedaży licencji i/lub usług obcych, oraz*
- *przychody ze sprzedaży sprzętu.*

a) Sprzedaż licencji i usług własnych

W ramach kategorii "Licencje i/lub usługi własne" prezentowane są przychody z tytułu umów z klientami, których przedmiotem jest dostarczanie oprogramowania własnego i/lub świadczenie usług z nim związanych.

- ***Kompleksowe projekty IT***

W przypadku tych przychodów znaczącą część stanowią przychody z kompleksowych projektów IT, w których Spółka zobowiązuje się do dostarczenia klientowi funkcjonalnego systemu IT. Dla klienta wartość ma bowiem dopiero dostarczony system, czyli końcowy produkt, na który złożyły się dostarczone licencje własne i związane z nimi istotne usługi (np. modyfikacyjne czy wdrożeniowe). Praktycznie zawsze w przypadku takich umów Spółka jest zobowiązana do dostarczenia do klienta kompleksowych dóbr lub usług, na które składają się dostawy: licencji własnych i/lub własnych usług modyfikacyjnych i/lub własnych usług wdrożeniowych. Oznacza to, że z tzw. kompleksowych kontraktów IT wynika najczęściej odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia polegającego na dostarczeniu klientowi funkcjonalnego systemu IT.

Przychody z tytułu zobowiązania do dostarczenia funkcjonalnego systemu IT są w Spółce rozpoznawane w okresie, w którym budowany jest taki system. Zgodnie bowiem z MSSF 15 przychód może być rozpoznawany w okresie przekazywania kontroli nad świadczonymi dobrami/usługami, o ile w wyniku działań jednostki nie powstają składniki o alternatywnym zastosowaniu i jednocześnie przez cały okres trwania umowy jednostce przysługuje egzekwowalne prawo do uzyskania wynagrodzenia za dostarczone świadczenia. W ocenie Zarządu w przypadku dostarczania kompleksowych projektów IT nie można mówić o alternatywnym ich zastosowaniu z punktu widzenia dostawcy, ponieważ systemy te wraz z towarzyszącymi im usługami wdrożeniowymi są „szyte na miarę". Jednocześnie przeprowadzona dotychczas analiza wykazała, że właściwie we wszystkich przypadkach dla umów zawieranych przez Spółkę spełnione jest kryterium przysługiwania egzekwowalnego prawa do zapłaty za wykonane świadczenie przez cały okres trwania umowy. Oznacza to, że przychody ze sprzedaży kompleksowych systemów IT, w których sprzedawane są licencje własne i usługi własne rozpoznawane są zgodnie ze stopniem zaawansowania (metodą bazującą na nakładach, opartą o procent zaawansowania kosztowego) w okresie, kiedy klient nabywa kontrolę nad sprzedawanym dobrem/usługą. Szczególnym przypadkiem są stosunkowo nieduże projekty IT, które zazwyczaj zamykają się w ciągu jednego roku lub z których przychód nie stanowi istotnej wartości w ocenie Zarządu Spółki – wówczas przychód z takich projektów rozpoznawany jest zgodnie z dopuszczonym przez MSSF 15 wyjątkiem praktycznym, na zasadzie prawa do fakturowania.

- ***Sprzedaż licencji własnych bez istotnych usług towarzyszących***

Część przychodów Spółki stanowią przychody ze sprzedaży licencji na oprogramowanie własne klasy ERP. W przypadku gdy licencje własne na oprogramowanie sprzedawane są odrębnie, tzn. nie towarzyszą tej sprzedaży istotne usługi modyfikacyjne i/lub wdrożeniowe i tym samym sprzedaż licencji własnej jest odrębnym zobowiązaniem do wykonania świadczenia, Spółka rozważa, czy przyrzeczenie udzielenia licencji ma na celu zapewnienie klientowi: prawa do dostępu do własności intelektualnej jednostki w formie, w jakiej istnieje ona przez cały okres ważności licencji; czy prawa do korzystania z własności intelektualnej jednostki w formie, w jakiej istnieje ona w momencie udzielenia licencji.

Zdecydowana większość licencji własnych sprzedawanych w Spółce oddzielnie, i tym samym stanowiących odrębne zobowiązanie do dokonania świadczenia, ma charakter licencji z prawem korzystania z własności intelektualnej, co oznacza, że przychód ze sprzedaży takich licencji rozpoznawany jest jednorazowo w momencie przekazania kontroli nad licencją klientowi. Jest to równoznaczne ze stwierdzeniem, że w przypadkach licencji własnych sprzedawanych bez istotnych usług towarzyszących niezależnie od okresu, na jaki sprzedawana jest licencja, momentem rozpoznania

przychodu jest moment przekazania kontroli, co w konsekwencji powoduje jednorazowe rozpoznanie przychodu w tym właśnie momencie. W Spółce istnieją również jednak przypadki sprzedaży licencji, które mają naturę przyznania prawa do dostępu do własności intelektualnej. Licencje takie sprzedawane są co do zasady na czas określony. W przypadku takich sprzedaży przychód rozpoznawany jest w okresie, w którym Spółka obowiązana jest do świadczenia zmian i zasadniczych aktualizacji oprogramowania.

- ***Usługi utrzymania i gwarancje***

W ramach kategorii licencje i usługi własne prezentowane są również przychody z własnych usług utrzymania, w tym także przychody z gwarancji. Polityka rachunkowości w zakresie rozpoznania przychodów z usług utrzymaniowych nie uległa zmianie po wprowadzeniu MSSF 15 – w ocenie Zarządu usługi takie stanowią co do zasady odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia, w przypadku którego klient korzysta z dostarczanych dóbr/usług, w miarę jak są one do niego dostarczane, co w konsekwencji powoduje rozpoznanie przychodu po stronie dostawcy w okresie świadczenia usługi. We wszystkich przypadkach, w których jednocześnie świadczona jest usługa utrzymania oraz usługa gwarancji rozszerzonej, przychód rozpoznawany jest w czasie, ponieważ klient korzysta ze świadczonej usługi w miarę jej świadczenia przez dostawcę.

b) Sprzedaż licencji i usług obcych

W ramach kategorii "Licencje i/lub usługi obce" prezentowane są przychody z tytułu sprzedaży licencji obcych oraz ze świadczenia usług, które ze względów technologicznych lub prawnych muszą być realizowane przez podwykonawców (dotyczy to usług utrzymania sprzętu i licencji oraz outsourcingu świadczonych przez ich producentów). Przychody ze sprzedaży licencji obcych są co do zasady rozpoznawane jak przychody ze sprzedaży towarów, co oznacza, że w momencie przekazania kontroli nad licencją przychód ujmowany jest jednorazowo.

c) Sprzedaż sprzętu

W kategorii przychody ze sprzedaży sprzętu prezentowane są przychody z tytułu umów z klientami na dostawę infrastruktury. Przychody w tej kategorii są zasadniczo rozpoznawane w momencie przekazania kontroli nad sprzętem.

W przypadku umów zawierających w sobie element świadczenia usługi oraz udostępniania sprzętu, spółka rozważyła czy takie umowy zawierają w sobie element leasingu (tj. czy na ich mocy spółka przekazuje prawo do kontroli zidentyfikowanego składnika aktywów na danych okres w zamian za wynagrodzenie). Spółka nie zidentyfikowała elementów leasingu w umowach zawieranych z klientami.

Zmienne wynagrodzenie

Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Spółka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.
Spółka jest stroną wielu umów, w przypadku których przewidziano kary umowne za niewykonanie lub nieprawidłowe wykonanie zobowiązań umownych. Spodziewane kary umowne mogą więc powodować, że wynagrodzenie, które w umowie zakwotowano w kwocie stałej, będzie jednak podlegać zmianom. W ramach szacowania wysokości wynagrodzenia, do którego Spółka jest uprawniona na podstawie umowy szacuje się w Spółce wartość oczekiwaną zapłaty uwzględniając prawdopodobieństwo zapłacenia takich kar umownych i inny elementów, które mogłyby potencjalnie zmienić wynagrodzenie. Wpływa to więc na pomniejszenie wartości przychodów, nie zaś, jak to było do tej pory, powiększenie wartości rezerw i odpowiednich kosztów. Poza karami umownymi nie występują znaczące inne czynniki mogące wpływać na wysokość wynagrodzenia (jak na przykład rabaty czy upusty) w przypadku, gdyby je jednak zidentyfikowano, również wpływałyby one na wysokość rozpoznawanych w Spółce przychodów.

Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Inne zastosowane w Spółce wyjątki praktyczne

Spółka w uzasadnionych przypadkach stosuje również rozwiązanie praktyczne dozwolone przez MSSF 15 polegające na tym, że jeżeli Spółka ma prawo do otrzymania wynagrodzenia od klienta w kwocie, która odpowiada bezpośrednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane przez Spółkę (na przykład w przypadku umowy o świadczenie usług, w ramach której jednostka nalicza klientowi stałą kwotę za każdą godzinę wykonanej usługi), Spółka może ująć przychód w kwocie, którą ma prawo zafakturować.

Szacunki

Tak, jak zostało to opisane powyżej Spółka realizuje zobowiązania do wykonania świadczenia, wśród których znaczna część, między innymi te polegające na dostarczeniu funkcjonalnego systemu IT, podlegają wycenie zgodnie ze stopniem zaawansowania. Wycena taka wymaga oszacowania pozostałych do poniesienia kosztów i przychodów w celu dokonania pomiaru stopnia zaawansowania prac na projekcie. Stopień zaawansowania prac ustala się jako stosunek poniesionych kosztów (zwiększających postęp realizacji prac) do kosztów planowanych lub stosunek przepracowanych roboczodni w stosunku do całkowitego czasu pracy. Dokonanie wyceny i co za tym idzie rozpoznanie przychodu każdorazowo wymaga dokonania profesjonalnego osądu oraz znaczącej dozy szacunków. W przypadku umów zawierających w sobie element świadczenia usługi oraz udostępniania sprzętu, spółka rozważyła czy takie umowy zawierają w sobie element leasingu (tj. czy na ich mocy spółka przekazuje prawo do kontroli zidentyfikowanego składnika aktywów na danych okres w zamian za wynagrodzenie). Spółka nie zidentyfikowała elementów leasingu w umowach zawieranych z klientami.

Przychody operacyjne w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2020 *tys. PLN*	**12 miesięcy do 31 grudnia 2019** *tys. PLN*
Przychody operacyjne według rodzaju		
Licencje i usługi własne	266 043	255 085
Licencje i usługi obce	11 484	13 190
Sprzęt i infrastruktura	4 589	5 585
Razem przychody operacyjne	**282 116**	**273 860**

i. Przychody z tytułu umów z klientami w przychodach operacyjnych ogółem według metody ujęcia w rachunku zysków i strat

	12 miesięcy do 31 grudnia 2020 *tys. PLN*	**12 miesięcy do 31 grudnia 2019** *tys. PLN*
Przychody z tytułu umów z klientami rozpoznawane zgodnie z MSSF 15		
Z tytułu dóbr i usług przekazanych w określonym momencie, w tym:	50 240	48 031
Segment ERP	*36 631*	*31 748*
Niealokowane	*13 609*	*16 283*
Z tytułu dóbr i usług przekazywanych w miarę upływu czasu, w tym:	231 876	225 829
Segment ERP	231 162	*224 955*
Niealokowane	714	*874*
Razem przychody operacyjne	**282 116**	**273 860**

ii. Pozostałe zobowiązania do wykonania świadczenia

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka przeanalizowała łączna kwotę ceny transakcyjnej przypisanej do zobowiązań do wykonania świadczenia, które pozostały niespełnione (lub częściowo niespełnione) na koniec okresu sprawozdawczego i postanowiła skorzystać z wyjątku praktycznego dotyczącego zobowiązań do wykonania świadczenia stanowiących część umowy, której przewidywany pierwotny okres obowiązywania wynosi jeden rok lub krócej. W efekcie analizy stwierdzono, iż na dzień 31 grudnia 2020 roku wszystkie główne zobowiązania do wykonania świadczenia polegającego na dostawie kompleksowego systemu IT (wyceniane według stopnia zaawansowania) wynikają z umów kończących się przed 31 grudnia 2021 roku. W przypadku umów na utrzymanie systemów IT znaczącą większość stanowią umowy na czas nieokreślony z terminem wypowiedzenia krótszym niż 12 miesięcy, w związku z powyższym Spółka uznaje zobowiązania z wykonania świadczenia z nich wynikające również za krótkoterminowe i tym samym podlegające wyżej wymienionemu wyjątkowi praktycznemu.

iii. Struktura przychodów operacyjnych w podziale na kraje, w których zostały wygenerowane

	12 miesięcy do 31 grudnia 2020	**12 miesięcy do 31 grudnia 2019**
	tys. PLN	***tys. PLN***
Polska	245 375	241 908
Zagranica, w tym:	36 741	31 952
- Francja	9 015	9 017
- Niemcy	6 985	5 038
- Holandia	6 294	7 350
- Wielka Brytania	5 656	2 737
- Rumunia	3 346	3 389
- Luxemburg	1 315	448
- Włochy	972	1 071
- Czechy	462	452
- Chorwacja	458	308
- Austria	445	-
- Hiszpania	277	533
- Turcja	186	197
- kraje bałtyckie (Litwa, Łotwa, Estonia) i Rosja	109	81
- pozostałe	1 221	1 331
Razem	**282 116**	**273 860**

Powyższa informacja o przychodach oparta jest na danych o siedzibach klientów.

4.2. Struktura kosztów operacyjnych

Wybrane zasady rachunkowości

Spółka prowadzi ewidencję kosztów w układzie rodzajowym.
Do świadczeń pracowniczych Spółka zalicza:
a) wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne,
b) wypłaty z tytułu krótkoterminowych nieobecności (np. płatny urlop wypoczynkowy czy płatne zwolnienia chorobowe),
c) wypłaty z zysku i premie,
d) świadczenia niepieniężne dla aktualnie zatrudnionych pracowników (np. opieka medyczna, mieszkania czy samochody służbowe.
Dla celów prezentacji w rachunku zysków i strat stosowany jest jednak układ kalkulacyjny.
Koszt własny sprzedaży obejmuje koszty bezpośrednio związane z nabyciem sprzedanych towarów i wytworzeniem sprzedanych usług. Koszty sprzedaży obejmują koszty handlowe i koszty marketingowe. Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z kierowaniem Spółką oraz koszty administracji. W kosztach świadczeń pracowniczych ujęte są wszystkie formy świadczeń Spółki oferowane w zamian za pracę wykonaną przez pracowników lub z tytułu rozwiązania stosunku pracy.
Wartość sprzedanych towarów, materiałów, usług (COGS) to koszty zakupu towarów lub usług podwykonawców (z wyłączeniem outsourcingu personalnego) wykorzystywanych do realizacji projektów. Koszty dotyczą zarówno przychodów prezentowanych jako przychody własne (dot. przychodów z usług, które są realizowane przez podwykonawców, jeśli wykorzystanie zasobów obcych wynika z decyzji Spółki, która traktuje zasoby obce jako substytut zasobów własnych), jak i przychodów obcych (usługi, które muszą być realizowane przez zasoby obce - najczęściej producentów oprogramowania lub sprzętu).
Koszty związane z funkcjonowaniem Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK) są to koszty świadczeń po okresie zatrudnienia w formie programu określonych składek i ujmowane są w pozycji Koszty świadczeń emerytalnych.

Koszty działalności operacyjnej w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2020 *tys. PLN*	12 miesięcy do 31 grudnia 2019 *tys. PLN*
Koszty działalności operacyjnej		
Wartość odsprzedanych towarów i usług obcych	(14 568)	(16 272)
Świadczenia na rzecz pracowników	(126 865)	(119 651)
Amortyzacja	(25 122)	(24 422)
Usługi obce *	(17 813)	(19 430)
Pozostałe	(5 559)	(7 133)
Razem	**(189 927)**	**(186 908)**
Koszt własny sprzedaży	(156 963)	(153 312)
Koszty sprzedaży	(12 557)	(12 951)
Koszty ogólnego zarządu	(20 432)	(20 439)
Odpis/ Odwrócenie odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług	25	(206)
Razem	**(189 927)**	**(186 908)**

**W usługach obcych największą pozycje stanowią „koszty utrzymania majątku" oraz „outsourcing personalny".*

i. Koszty świadczeń na rzecz pracowników

	12 miesięcy do 31 grudnia 2020	12 miesięcy do 31 grudnia 2019
	tys. PLN	*tys. PLN*
Wynagrodzenia	(105 699)	(100 347)
Świadczenia na rzecz pracowników, w tym:	(19 727)	(18 182)
Koszty ubezpieczeń społecznych	*(17 322)*	*(15 915)*
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	(1 439)	(1 122)
Razem koszty świadczeń pracowniczych, w:	**(126 865)**	**(119 651)**
- koszcie własnym sprzedaży	(101 585)	(95 090)
- kosztach sprzedaży	(8 741)	(8 496)
- kosztach ogólnego zarządu	(16 539)	(16 065)
Razem koszty świadczeń pracowniczych	**(126 865)**	**(119 651)**

ii. Uzgodnienie kosztów amortyzacji

Poniższa tabela prezentuje uzgodnienie odpisu amortyzacyjnego ujętego w rachunku zysków i strat z tabelami ruchu środków trwałych (5.1), wartości niematerialnych (5.2) oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania (5.3)

	Nota	12 miesięcy do 31 grudnia 2020	12 miesięcy do 31 grudnia 2019
		tys. PLN	tys. PLN
Odpis amortyzacyjny za rok wynikający z tabeli ruchu środków trwałych	5.1	(4 606)	(4 931)
Odpis amortyzacyjny za rok wynikający z tabeli ruchu wartości niematerialnych	5.2	(13 007)	(12 945)
Odpis amortyzacyjny za rok wynikający z tabeli ruchu aktywów z tytułu prawa do użytkowania	5.3	(7 676)	(6 633)
Kapitalizacja kosztów amortyzacji w ramach realizowanych projektów badawczo-rozwojowych		1	2
Razem odpis amortyzacyjny ujęty w rachunku przepływów pieniężnych		**(25 288)**	**(24 507)**
Koszty amortyzacji wynajmowanych nieruchomości ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych		166	85
Razem odpis amortyzacyjny ujęty w kosztach działalności operacyjnej		**(25 122)**	**(24 422)**

4.3. Przychody i koszty finansowe

Wybrane zasady rachunkowości

Przychody z odsetek stanowią odsetki od udzielonych pożyczek, inwestycji w papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności, depozytów bankowych i pozostałych tytułów.
Przychody z tytułu odsetek ujmowane są zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej w rachunku zysków i strat. Na moment zbycia inwestycji w instrumenty dłużne Spółka ujmuje skumulowane zyski/straty z wyceny w wyniku finansowym.
Koszty odsetek wynikających z uzyskanego przez Spółkę finansowania są naliczane według efektywnej stopy procentowej.

Przychody finansowe w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

Przychody finansowe	12 miesięcy do 31 grudnia 2020 *tys. PLN*	12 miesięcy do 31 grudnia 2019 *tys. PLN*
Przychody odsetkowe od depozytów bankowych wycenianych według efektywnej stopy procentowej	196	117
Dodatnie różnice kursowe	-	278
Zyski netto z realizacji i/lub wyceny instrumentów pochodnych	-	501
Razem	**196**	**896**

Koszty finansowe w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

Koszty finansowe	12 miesięcy do 31 grudnia 2020 *tys. PLN*	12 miesięcy do 31 grudnia 2019 *tys. PLN*
Koszty odsetek od kredytów bankowych, papierów dłużnych oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług	(4)	(109)
Koszty odsetek od leasingu	(1 815)	(1 720)
Pozostałe koszty odsetkowe	(5)	(20)
Ujemne różnice kursowe	(782)	-
Straty z realizacji i/lub wyceny instrumentów pochodnych	(525)	-
Razem	**(3 131)**	**(1 849)**

Dodatnie i ujemne różnice kursowe prezentowane są netto (jako nadwyżka dodatnich nad ujemnymi lub odwrotnie).

4.4. Podatek dochodowy

Wybrane zasady rachunkowości

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz odroczony. Bieżący podatek dochodowy jest to kwota ustalona na podstawie przepisów podatkowych, która jest naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres i ujmowana jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie zostało zapłacone lub należność, jeśli kwota dotychczas zapłacona z tytułu bieżącego podatku dochodowego przekracza kwotę do zapłaty. Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego traktowane są w całości jako długoterminowe i nie podlegają dyskontowaniu. Podlegają one kompensacie, jeżeli istnieje możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat ujmowanych kwot.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Spółka ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi. Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy, pod kątem możliwości uzyskania przyszłych zysków podatkowych, które umożliwiają jego realizację.

Szacunki

Spółka ocenia na każdy dzień bilansowy możliwość realizacji aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Jeżeli w ocenie Spółki jest prawdopodobne, że podejście Spółki do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych będzie zaakceptowane przez organ podatkowy, Spółka określa dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe z uwzględnieniem podejścia do opodatkowania planowanego lub zastosowanego w swoim zeznaniu podatkowym. Zgodnie z KIMF 23 oceniając to prawdopodobieństwo, Spółka przyjmuje, że organy podatkowe uprawnione do

skontrolowania i zakwestionowania sposobu traktowania podatkowego przeprowadzą taką kontrolę i będą miały dostęp do wszelkich informacji.

Jeżeli Spółka stwierdzi, że nie jest prawdopodobne, że organ podatkowy zaakceptuje podejście Spółki do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych, wówczas Spółka odzwierciedla skutki niepewności w ujęciu księgowym podatku w okresie, w którym to ustaliła. Spółka ujmuje zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego z wykorzystaniem jednej z dwóch niżej wymienionych metod, w zależności od tego, która z nich lepiej odzwierciedla sposób, w jaki niepewność może się zmaterializować:

- *Spółka określa najbardziej prawdopodobny scenariusz – jest to pojedyncza kwota spośród możliwych wyników lub*
- *Spółka ujmuje wartość oczekiwaną – jest to suma kwot ważonych prawdopodobieństwem spośród możliwych wyników.*

Główne składniki obciążenia wyniku z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (bieżącego i odroczonego):

	12 miesięcy do 31 grudnia 2020	**12 miesięcy do 31 grudnia 2019**
	tys. PLN	***tys. PLN***
Bieżący podatek dochodowy	(13 637)	(13 354)
Odroczony podatek dochodowy	438	70
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	**(13 199)**	**(13 284)**

Całość przychodów i kosztów w Spółce klasyfikowana jest do działalności podstawowej. W Spółce nie wystąpiły transakcje, które podlegałyby klasyfikacji do działalności kapitałowej.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.
Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja Spółki.
Zarząd Spółki rozważył wpływ transakcji, które mogłyby być potencjalnie objęte przepisami GAAR, na podatek odroczony, wartość podatkową aktywów oraz rezerwy na ryzyko podatkowe. W ocenie Zarządu przeprowadzona analiza nie wykazała konieczności dokonania korekty wykazanych pozycji bieżącego i odroczonego podatku dochodowego, niemniej jednak w ocenie Zarządu, w przypadku przepisów GAAR występuje nieodłącznie niepewność, że władze skarbowe dokonają innej interpretacji tych przepisów, będą zmieniały swoje podejście co do ich interpretacji lub same przepisy ulegną zmianie, co może wpłynąć na możliwość realizacji aktywów z tytułu podatku odroczonego w przyszłych okresach oraz ewentualną zapłatę dodatkowego podatku za okresy przeszłe.
Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają częstym zmianom,

wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonej linii orzecznictwa. Obowiązujące przepisy nie zawsze są jednoznaczne, co dodatkowo powoduje rozbieżności w ich interpretacji. Rozliczenia podatkowe są przedmiotem kontroli organów podatkowych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w rozliczeniach podatkowych, podatnik zobowiązany jest do uiszczenia kwoty zaległości wraz z należnymi odsetkami ustawowymi. Zapłata zaległych zobowiązań nie zawsze zwalnia z odpowiedzialności karno-skarbowej. Opisane zjawiska powodują, że rozliczenia podatkowe są obarczone stosunkowo wysokim ryzykiem. Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat, licząc od końca roku, w którym zostały złożone deklaracje podatkowe. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organy skarbowe.

Poniżej zaprezentowano uzgodnienie podatku dochodowego do wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej.

	12 miesięcy do 31 grudnia 2020	**12 miesięcy do 31 grudnia 2019**
	tys. PLN	***tys. PLN***
Wynik finansowy brutto	**89 605**	**86 723**
Obowiązująca stawka podatku dochodowego od osób prawych	19%	19%
Podatek dochodowy według obowiązującej ustawowej stawki podatkowej	**17 025**	**16 477**
Wykorzystanie ulg podatkowych odliczanych od podatku (tzw. ulga B+R)	(1 876)	(1 651)
Różnica wynikająca z innej stawki podatku dochodowego (tzw. Ulga IP BOX)	(2 237)	(1 923)
PFRON	191	161
Koszty reprezentacji	2	56
Pozostałe różnice trwałe	94	164
Podatek dochodowy według efektywnej stawki podatkowej	**13 199**	**13 284**
Efektywna stawka podatku dochodowego	**15%**	**15%**

W ramach prowadzonej działalności Spółka realizowała prace badawczo – rozwojowe m.in. w Pionie Oprogramowania WAPRO. W wyniku tych prac zostało wytworzone prawo własności intelektualnej tj. autorskie prawo do programu komputerowego, które zostało uznane za kwalifikowane prawo IP w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Osiągnięty przez Spółkę w 2020 rok dochód z opłat lub należności wynikających z umów licencyjnych dotyczących kwalifikowanego IP, przemnożony przez wskaźnik Nexus, został opodatkowany preferencyjną stawką CIT w ramach tzw. ulgi IP Box.

	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		Aktywo z tytułu podatku odroczonego		Dochody całkowite za okres
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019	12 miesięcy do 31 grudnia 2020
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Rzeczowe aktywa trwałe	611	627	2	-	18
Wartości niematerialne	267	327	-	-	60
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	7 260	7 679	-	13	406
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy	-	52	-	-	52
Zapasy	-	-	21	19	2
Należności z tytułu dostaw i usług	34	59	475	360	140
Aktywa z tytułu umów z klientami	100	150	-	-	50
Środki pieniężne	-	3	-	-	3
Rezerwy	-	-	626	484	142
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	13	14	-	-	1
Zobowiązania finansowe	122	-	8 387	8 497	(232)
Pozostałe zobowiązania	-	-	171	149	22
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	-	-	2 326	2 439	(113)
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	13	7	-	12	(18)
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	**8 420**	**8 918**	**-**	**-**	**498**
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	**-**	**-**	**12 008**	**11 973**	**35**
Aktywa (+) /Rezerwa (-) netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego			**3 588**	**3 055**	
Zmiana podatku odroczonego w okresie sprawozdawczym, w tym:					**533**
zmiana podatku odroczonego ujęta bezpośrednio w pozostałych dochodach całkowitych					*95*
zmiana podatku odroczonego ujęta w rachunku zysków i strat					*438*

4.5. Zysk przypadający na jedną akcję

Wybrane zasady rachunkowości

Podstawowy zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto z działalności kontynuowanej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.
Rozwodniony zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto z działalności kontynuowanej za dany okres przez sumę średniej ważonej liczby akcji w danym okresie sprawozdawczym i wszystkich potencjalnych akcji nowych emisji.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym nie występowały w Spółce instrumenty rozwadniające.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz ilości akcji, które posłużyły do wyliczenia zysku na jedną akcję:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2020	**12 miesięcy do 31 grudnia 2019**
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	33 418 193	33 418 193
Zysk netto za okres sprawozdawczy (w tysiącach PLN)	76 406	73 439
Zysk netto przypadający na jedną akcję (w PLN)	**2,29**	**2,20**

4.6. Informacja dotycząca wypłaconej dywidendy

W 2020 roku Spółka wypłaciła dywidendę za 2019 rok Decyzją Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Asseco Business Solutions S.A., podjętą w dniu 28 kwietnia 2020 roku, część zysku netto za rok obrotowy 2019 w kwocie 60 153 tys. PLN została przeznaczona na wypłatę dywidendy, która w przeliczeniu na jedną akcję wyniosła 1,8 PLN. Pozostała część zysku netto w wysokości 13 286 tys. PLN została przekazana na kapitał zapasowy i wykazana w pozycji zyski zatrzymane. Dzień dywidendy został ustalony na dzień 19 maja 2020 roku, a dzień wypłaty dywidendy na dzień 5 czerwca 2020 roku.

W 2019 roku Spółka wypłaciła dywidendę za 2018 rok. Decyzją Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Asseco Business Solutions S.A., podjętą w dniu 13 maja 2019 roku, część zysku netto za rok obrotowy 2018 w kwocie 50 127 tys. PLN została przeznaczona na wypłatę dywidendy, która w przeliczeniu na jedną akcję wyniosła 1,5 PLN. Pozostała kwota zysku netto w wysokości 12 442 tys. PLN została wykazana w pozycji zyski zatrzymane. Dzień dywidendy został ustalony na dzień 31 maja 2019 roku, a dzień wypłaty dywidendy na dzień 13 czerwca 2019 roku.

V. Noty objaśniające do bilansu

5.1. Rzeczowe aktywa trwałe

Wybrane zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria ich ujęcia na wartości aktywów. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.
Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.
Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy.
Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.
Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu składnika aktywów, który wymaga znacznego czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży, Spółka aktywuje jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Wszystkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty okresu, w którym je poniesiono.

Szacunki

Spółka ocenia na każdy dzień bilansowy czy zaistniały obiektywne przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości danego składnika rzeczowych aktywów trwałych. Dodatkowo na koniec każdego roku obrotowego Spółka weryfikuje okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów.
Okresy użytkowania zostały zaprezentowane w tabeli poniżej:

	Okres (w latach)
Budynki	10 lat
Komputery i inny sprzęt biurowy	3-10 lat
Środki transportu	7 lat
Pozostałe środki trwałe	5-10 lat

Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków dotyczących szacowanego okresu użytkowania danego składnika aktywów.
W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku Spółka nie zmieniła zasadniczo sposobu dokonywania szacunków.
W 2020 roku nie dokonano istotnych zmian w stosowanych przez Spółkę stawkach amortyzacyjnych.

Zmiana wartości netto rzeczowych aktywów trwałych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym wynikała z następujących ruchów:

	Grunty i budynki *tys. PLN*	Komputery i inny sprzęt biurowy *tys. PLN*	Środki transportu *tys. PLN*	Pozostałe środki trwałe *tys. PLN*	Środki trwałe w budowie	Ogółem *tys. PLN*
Na dzień 1 stycznia 2020 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	**880**	**5 602**	**5 124**	**566**	**-**	**12 172**
Zwiększenia stanu, z tytułu:	**59**	**2 842**	**5 298**	**293**	**5 284**	**13 776**
Zakupu i modernizacji	59	2 842	-	293	5 284	**8 478**
Wykup aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	-	5 298	-	-	**5 298**
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	**(67)**	**(3 182)**	**(1 502)**	**(97)**	**-**	**(4 848)**
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(67)	(3 168)	(1 274)	(97)	-	**(4 606)**
Sprzedaży i likwidacji	-	(14)	(228)	-	-	**(242)**
Na dzień 31 grudnia 2020 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	**872**	**5 262**	**8 920**	**762**	**5 284**	**21 100**
Na dzień 1 stycznia 2020 roku						
Wartość brutto	1 968	17 671	8 439	2 413	-	**30 491**
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(1 088)	(12 069)	(3 315)	(1 847)	-	**(18 319)**
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2020 roku	**880**	**5 602**	**5 124**	**566**	**-**	**12 172**
Na dzień 31 grudnia 2020 roku						
Wartość brutto	1 950	17 416	15 259	2 633	5 284	**42 542**
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(1 078)	(12 154)	(6 339)	(1 871)	-	**(21 442)**
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2020 roku	**872**	**5 262**	**8 920**	**762**	**5 284**	**21 100**

	Grunty i budynki	Komputery i inny sprzęt biurowy	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Ogółem
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Na dzień 1 stycznia 2019 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	**995**	**5 057**	**6 689**	**418**	**13 159**
Zwiększenia stanu, z tytułu:	**29**	**3 952**	**82**	**228**	**4 291**
Zakupu i modernizacji	29	3 952	82	228	**4 291**
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	**(144)**	**(3 407)**	**(1 647)**	**(80)**	**(5 278)**
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(124)	(3 392)	(1 335)	(80)	**(4 931)**
Sprzedaży i likwidacji	(20)	(15)	(312)	-	**(347)**
Na dzień 31 grudnia 2019 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	**880**	**5 602**	**5 124**	**566**	**12 172**
Na dzień 1 stycznia 2019 roku					
Wartość brutto	2 496	18 358	17 509	2 202	**40 565**
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(1 501)	(13 301)	(3 645)	(1 784)	**(20 231)**
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	**995**	**5 057**	**13 864**	**418**	**20 334**
Na dzień 31 grudnia 2019 roku					
Wartość brutto	1 968	17 671	8 439	2 413	**30 491**
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(1 088)	(12 069)	(3 315)	(1 847)	**(18 319)**
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	**880**	**5 602**	**5 124**	**566**	**12 172**

5.2. Wartości niematerialne

Wybrane zasady rachunkowości

Nabyte wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane według ceny nabycia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia.

Wartość firmy

Wartość firmy to składnik aktywów reprezentujący przyszłe korzyści ekonomiczne powstające z aktywów nabytych w ramach połączenia przedsięwzięć, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

W sprawozdaniu jednostkowym wartość firmy to wartość powstała z połączeń jednostek gospodarczych znajdujących się pod wspólną kontrolą. Wartość ta została pierwotnie wyliczona jako nadwyżka zapłaconej ceny nad przejętymi, możliwymi do zidentyfikowania aktywami netto, a w księgach jednostkowych ujęta została na moment fuzji przejętych jednostek.

Połączenie jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą to połączenie jednostek gospodarczych, w ramach którego wszystkie łączące się podmioty znajdują się ostatecznie pod kontrolą tej samej strony lub stron zarówno przed, jak i po połączeniu oraz kontrola ta nie jest tymczasowa. W szczególności, chodzi tu o takie transakcje, jak transfer spółek lub przedsięwzięć pomiędzy jednostkami Spółki lub połączenie jednostki dominującej z jej jednostką zależną.

Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie

Spółka prezentuje w odrębnych kategoriach produkty końcowe projektów rozwojowych („oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie") oraz produkty, których proces wytwórczy nie został jeszcze ukończony („koszty niezakończonych projektów rozwojowych"). Składnik wartości niematerialnych wytworzony we własnym zakresie w wyniku prac rozwojowych (lub realizacji etapu prac rozwojowych przedsięwzięcia prowadzonego we własnym zakresie) jest ujmowany wtedy i tylko wtedy, gdy Spółka jest w stanie wykazać:

- *możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się on do użytkowania lub sprzedaży;*
- *zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych;*
- *zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;*
- *sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne;*
- *dostępność odpowiednich środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;*
- *możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.*

Koszt wytworzenia składnika wartości niematerialnych we własnym zakresie jest sumą nakładów poniesionych od dnia, w którym po raz pierwszy dany składnik wartości niematerialnych spełni kryteria ujmowania opisane powyżej. Nie podlegają aktywowaniu wartości nakładów ujętych uprzednio w kosztach. Koszt wytworzenia składnika wartości niematerialnych we własnym zakresie obejmuje nakłady, które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo.

Do kosztów tych zalicza się przede wszystkim: koszty świadczeń na rzecz pracowników, nakłady na materiały i usługi wykorzystane lub bezpośrednio zużyte przy realizacji projektu, koszty amortyzacji sprzętu wykorzystywanego w procesie wytwórczym oraz koszty powierzchni biurowej, która jest zagospodarowana przez zespół wytwórczy.

Do momentu zakończenia prac rozwojowych, skumulowane koszty pozostające w bezpośrednim związku z tymi pracami prezentuje się jako „Koszty niezakończonych projektów rozwojowych". W momencie ukończenia prac rozwojowych, gotowy efekt prowadzonego procesu wytwórczego jest przenoszony do kategorii „Oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie" i od tego momentu Spółka rozpoczyna amortyzowanie wytworzonego we własnym zakresie oprogramowania. Koszty prac rozwojowych spełniające powyższe kryteria są skapitalizowane i pomniejszone na bilansie o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady dotyczące zakończonych już prac rozwojowych są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są przynajmniej raz w roku oraz zawsze, gdy istnieją ku temu przesłanki poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania, wartości, które nie są użytkowane oraz pozostałe wartości niematerialne są poddawane testom na utratę wartości, jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata ich wartości. Jeżeli wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość możliwą do odzyskania (wyższa z następujących dwóch wartości – ceny sprzedaży netto lub wartości użytkowej), wartość tych aktywów obniżana jest do poziomu wartości odzyskiwalnej.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych w momencie jego wyksięgowania.

Szacunki

Spółka ocenia na każdy dzień bilansowy czy zaistniały obiektywne przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości danego składnika wartości niematerialnych. Okres użytkowania wartości niematerialnych zostaje oceniony i uznany za ograniczony i nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową w oparciu o szacowany okres ich użytkowania, a koszty amortyzacji są ujmowane w rachunku zysków i strat zgodnie z miejscem ich powstawania.
Okresy użytkowania zostały zaprezentowane w tabeli poniżej:

Typ	**Okres** (w latach)
Nabyte licencje i oprogramowanie	2 lat
Koszty prac badawczo - rozwojowych	2-5 lat
Relacje z klientami	8 lat
Inne	2-5 lat

Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. W 2020 roku nie dokonano istotnych zmian w stosowanych przez Spółkę stawkach amortyzacyjnych w zakresie amortyzacji wartości niematerialnych.

Koszty wytworzenia składnika wartości niematerialnych we własnym zakresie są określane i kapitalizowane zgodnie z polityką rachunkowości Spółki. Określenie momentu rozpoczęcia kapitalizacji kosztów jest przedmiotem profesjonalnego osądu kierownictwa co do możliwości (technologicznej oraz ekonomicznej) ukończenia realizowanego projektu. Moment ten jest wyznaczany przez osiągnięcie etapu (kamienia milowego) projektu, w którym Spółka ma uzasadnioną pewność, że jest w stanie ukończyć dany składnik wartości niematerialnych tak, aby nadawał się on do użytkowania lub sprzedaży oraz że przyszłe korzyści ekonomiczne osiągnięte w wyniku użytkowania lub sprzedaży przekroczą koszt wytworzenia danego składnika wartości niematerialnych.
Tym samym określając wartość kosztów, które mogą podlegać kapitalizacji, Zarząd dokonuje oszacowania wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych wygenerowanych przez dany składnik wartości niematerialnych.
Corocznie oraz na każdy dzień bilansowy, na który występuje odpowiednia przesłanka, wartość firmy poddawana jest testowi na utratę wartości. Dokonanie takiego testu wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej ośrodka generującego przepływy pieniężne i dokonywane jest najczęściej poprzez metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych co wiąże się z potrzebą dokonania szacunków w zakresie przyszłych przepływów pieniężnych, zmian stanu kapitału obrotowego oraz średnioważonego kosztu kapitału.

Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia

Poniższa tabela prezentuje wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia Asseco Business Solutions S.A. z innymi spółkami:

	Relacje z klientami	Pozostałe	Ogółem
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Na dzień 1 stycznia 2020 roku:			
Wartość brutto	2 500	262	2 762
Umorzenie	(780)	-	(780)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2020	**1 720**	**262**	**1 982**
Na dzień 31 grudnia 2020 roku:			
Wartość brutto	2 500	262	2 762
Umorzenie	(1 092)	-	(1 092)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2020	**1 408**	**262**	**1 670**
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	(312)	-	(312)

	Relacje z klientami	Pozostałe	Ogółem
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Na dzień 1 stycznia 2019 roku:			
Wartość brutto	2 500	262	2 762
Umorzenie	(467)	-	(467)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2019	**2 033**	**262**	**2 295**
Na dzień 31 grudnia 2019 roku:			
Wartość brutto	2 500	262	2 762
Umorzenie	(780)	-	(780)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2019	**1 720**	**262**	**1 982**
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	(313)	-	(313)

Zmiana wartości netto wartości niematerialnych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym wynikała z następujących ruchów:

	Wartość firmy	Oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie	Koszty niezakończonych prac rozwojowych	Zakupione oprogramowanie komputerowe, patenty, licencje i inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia	Ogółem
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Na dzień 1 stycznia 2020 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	**252 879**	**20 360**	**543**	**327**	**1 982**	**276 091**
Zwiększenia stanu, z tytułu:	**-**	**13 910**	**13 738**	**275**	**-**	**27 923**
Zakupu i modernizacji	-	-	-	275	-	**275**
Kapitalizacja kosztów projektów badawczo-rozwojowych	-	-	13 738	-	-	**13 738**
Przeniesienie z kosztów niezakończonych prac rozwojowych	-	13 910	-	-	-	**13 910**
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	**-**	**(12 419)**	**(13 910)**	**(278)**	**(312)**	**(26 919)**
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	n/d	(12 419)	n/d	(276)	(312)	**(13 007)**
Sprzedaży i likwidacji	-	-	-	(2)	-	**(2)**
Przeniesienie do oprogramowania wytworzonego we własnym zakresie	-	-	(13 910)	-	-	**(13 910)**
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2020 roku	**252 879**	**21 851**	**371**	**324**	**1 670**	**277 095**
Na dzień 1 stycznia 2020 roku						
Wartość brutto	252 879	88 410	1 147	8 757	2 762	**353 955**
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(68 050)	(604)	(8 430)	(780)	**(77 864)**
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2020 roku	**252 879**	**20 360**	**543**	**327**	**1 982**	**276 091**
Na dzień 31 grudnia 2020 roku						
Wartość brutto	252 879	48 946	371	5 716	2 762	**310 674**
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(27 095)	-	(5 392)	(1 092)	**(33 579)**
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2020 roku	**252 879**	**21 851**	**371**	**324**	**1 670**	**277 095**

W czwartym kwartale 2020 roku Spółka przeprowadziła szczegółową weryfikację rejestru wartości niematerialnych w wyniku czego dokonano formalnej likwidacji wartości niematerialnych o wartości 56 690 tys. PLN (odpowiednio w tej samej kwocie dla wartości brutto i umorzenia). Największy wpływ z tego tytułu jest widoczny w linii Oprogramowania wytworzonego we własnym zakresie i dotyczy prac wykonanych w związku z poprzednimi wersjami oprogramowania.

	Wartość firmy	Oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie	Koszty niezakończonych prac rozwojowych	Zakupione oprogramowanie komputerowe, patenty, licencje i inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia	Ogółem
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Na dzień 1 stycznia 2019 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	**252 879**	**21 278**	**285**	**692**	**2 295**	**277 429**
Zwiększenia stanu, z tytułu:	**-**	**11 033**	**11 291**	**316**	**-**	**22 640**
Zakupu i modernizacji	-	-	-	316	-	**316**
Kapitalizacji kosztów projektów badawczo-rozwojowych	-	-	11 291	-	-	**11 291**
Przeniesienia z kosztów niezakończonych prac rozwojowych	-	11 033	-	-	-	**11 033**
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	**-**	**(11 951)**	**(11 033)**	**(681)**	**(313)**	**(23 978)**
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	n/d	(11 951)	n/d	(681)	(313)	**(12 945)**
Przeniesienie do oprogramowania wytworzonego we własnym zakresie	-	-	(11 033)	-	-	**(11 033)**
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	**252 879**	**20 360**	**543**	**327**	**1 982**	**276 091**
Na dzień 1 stycznia 2019 roku						
Wartość brutto	252 879	77 377	889	8 441	2 762	**342 348**
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(56 099)	(604)	(7 749)	(467)	**(64 919)**
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	**252 879**	**21 278**	**285**	**692**	**2 295**	**277 429**
Na dzień 31 grudnia 2019 roku						
Wartość brutto	252 879	88 410	1 147	8 757	2 762	**353 955**
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(68 050)	(604)	(8 430)	(780)	**(77 864)**
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	**252 879**	**20 360**	**543**	**327**	**1 982**	**276 091**

Nie występuje amortyzacja wartości niematerialnych rozpoznana w sprawozdaniu z pozostałych dochodów całkowitych

Największy udział w saldzie wartości niematerialnych ma wartość firmy powstała w wyniku połączeń/nabycia spółek Asseco Business Solutions S.A. z Safo Sp. z o.o., Softab Sp. z o.o., Softlab Trade Sp. z o.o., WA-PRO Sp. z o.o., Anica System S.A. oraz Macrologic S.A.

Wartość firmy została przyporządkowana do ośrodka generującego środki pieniężne, będącego jednocześnie odrębnym segmentem operacyjnym- Systemy ERP.

Koszty niezakończonych prac rozwojowych

Do największych projektów realizowanych w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2020 należały następujące projekty:

- Macrologic ERP WNIP 3.0

Celem projektu jest rozbudowa produktów ERP linii Macrologic ERP o niezbędne funkcjonalności spełniające potrzeby rynku docelowego. Jest to produkt skierowany do rynku dużych i średnich przedsiębiorstw wspomagający zarządzanie zdefiniowanymi sposobami działania organizacji.

Faza rozwojowa projektu została rozpoczęta w styczniu 2020 roku. Łączna wartość nakładów jakie do dnia 31 grudnia 2020 roku zostały aktywowane na wartości niematerialne wyniosła 4 161 tys. PLN. Projekt został zakończony 31 grudnia 2020 roku.

- SL.ERP 13.0

Celem projektu jest rozbudowa produktów Softlab ERP o niezbędne funkcjonalności spełniające potrzeby rynku docelowego. Softlab ERP ma usprawnić prowadzenie firmy i kontrolę nad nią dzięki precyzyjnemu ujęciu procesów biznesowych w ramach systemu. Jest to produkt skierowany do rynku dużych i średnich przedsiębiorstw.

Faza rozwojowa projektu została rozpoczęta w styczniu 2020 roku. Łączna wartość nakładów jakie do dnia 31 grudnia 2020 roku zostały aktywowane na wartości niematerialne wyniosła 1 436 tys. PLN. Projekt został zakończony 31 grudnia 2020 roku.

- ABS Mobile Touch 10.0

Celem projektu jest rozszerzenie zakresu funkcjonalnego rozwiązania Mobile Touch. Aplikacja Mobile Touch to system łączący funkcje sprzedażowe, CRM'owe, prezentacyjne, zarządcze czy wreszcie kontrolne. Działanie na nowoczesnych tabletach czy smartphonach umożliwia efektywną współpracę z telefonem, mailem, czy aplikacjami zewnętrznym. Dotykowy system Mobile Touch jest przeznaczony dla firm, które posiadają rozbudowane siły sprzedaży działające w terenie. Aplikacja, zapewniająca wygodny, szybki i bezpieczny dostęp do informacji z każdego miejsca i o każdej porze, podnosi efektywność codziennej pracy przedstawicieli handlowych oraz pozwala kadrze menedżerskiej na bieżący monitoring stanu wykonanych przez handlowców zadań.

Faza rozwojowa projektu została rozpoczęta w styczniu 2020 roku. Łączna wartość nakładów jakie do dnia 31 grudnia 2020 roku zostały aktywowane na wartości niematerialne wyniosła 4 708 tys. PLN. Projekt został zakończony 31 grudnia 2020 roku.

5.3. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Wybrane zasady rachunkowości

Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli przekazuje prawo do kontroli zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Prawo do kontroli przechodzi na leasingobiorcę na mocy zawartej umowy, jeśli przez cały okres użytkowania dysponuje on łącznie:

- *prawem do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów oraz*
- *prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.*

Wyżej opisane zasady identyfikacji leasingu w umowach Spółka stosuje od dnia wdrożenia standardu, natomiast jak to zostało opisane powyżej na dzień pierwszego zastosowania Spółka wykorzystała dopuszczony w MSSF 16 wyjątek praktyczny do umów, które wcześniej nie zostały zidentyfikowane jako umowy zawierające leasing zgodnie z MSR 17

oraz KIMSF 4. Tym samym dla umów, które zawarte zostały przed dniem pierwszego zastosowania nowego standardu Spółka nie dokonała ponownej oceny czy umowa jest leasingiem lub zawiera komponent leasingowy.
Od dnia 1 stycznia 2019 dla umów zidentyfikowanych jako leasing Spółka ujmuje w swoim bilansie aktywa z tytułu prawa do użytkowania na dzień rozpoczęcia leasingu (tj. na datę, kiedy aktywo objęte umową leasingu jest dostępne dla Spółki do użytkowania). Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są ujmowane początkowo po koszcie. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje: kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia leasingu lub przed tą datą pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę oraz szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów. Spółka wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania stosując model kosztu, tj. w pomniejszeniu o odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne straty z tytułu utraty wartości, ale także po odpowiednim skorygowaniu o dokonywane przeliczenia zobowiązania z tytułu leasingu (tj. modyfikacje nieskutkujące koniecznością ujęcia odrębnego leasingu).

Szacunki

Spółka ocenia na każdy dzień bilansowy czy zaistniały obiektywne przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości danego składnika aktywa z tytułu prawa do użytkowania. Dodatkowo na koniec każdego roku obrotowego Zarząd Spółki dla umów zawartych na czas nieokreślony, dokonuje osądu, aby ustalić z wystarczającą pewnością okres trwania umowy. Amortyzacja prawa do użytkowania w Spółce dokonywana jest co do zasady metodą liniową. Jeżeli w ramach umowy leasingu przeniesione zostanie prawo własności do bazowego składnika aktywów na rzecz Spółki pod koniec okresu leasingu lub jeżeli koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania uwzględnia to, że Spółka skorzysta z opcji kupna, Spółka dokonuje amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania, począwszy od daty rozpoczęcia aż do końca okresu użytkowania bazowego składnika aktywów. W przeciwnym razie Spółka dokonuje amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania od daty rozpoczęcia leasingu aż do końca okresu użytkowania tego składnika lub do końca okresu leasingu, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza.

Okresy użytkowania zostały zaprezentowane w tabeli poniżej:

	Okres (w latach)
Grunty i budynki	3-10 lat
Środki transportu	7 lat

Do szacowania ewentualnej utraty wartości składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania Spółka stosuje przepisy MSR 36 Utrata wartości aktywów. Spółka ocenia na każdy dzień bilansowy czy zaistniały obiektywne przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości danego składnika aktywa z tytułu prawa do użytkowania. Dodatkowo na koniec każdego roku obrotowego Zarząd Spółki dla umów zawartych na czas nieokreślony, dokonuje osądu, aby ustalić z wystarczającą pewnością okres trwania umowy.

	Grunty i budynki	Środki transportu	Ogółem
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Na dzień 1 stycznia 2020 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	**39 198**	**12 115**	**51 313**
Zwiększenia stanu, z tytułu:	**13 901**	**3 691**	**17 592**
Zawarcia nowej umowy leasingu	3 922	3 691	**7 613**
Modyfikacji bieżących umów (przedłużenia umowy, zmiana stopy procentowej, zmiana stawki)	9 979	-	**9 979**
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	**(14 888)**	**(7 165)**	**(22 053)**
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(5 809)	(1 867)	**(7 676)**
Przedterminowego zakończenie umowy	(72)	-	**(72)**
Modyfikacji bieżących umów (skrócenia umowy, zmiana stopy procentowej)	(804)	-	**(804)**
Zmiana osądu co do okresu leasingu	(8 203)	-	**(8 203)**
Wykup aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	(5 298)	**(5 298)**
Na dzień 31 grudnia 2020 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów amortyzujących	**38 211**	**8 641**	**46 852**
Na dzień 1 stycznia 2020 roku			
Wartość brutto	45 350	13 441	**58 791**
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(6 152)	(1 326)	**(7 478)**
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2020 roku	**39 198**	**12 115**	**51 313**
Na dzień 31 grudnia 2020 roku			
Wartość brutto	48 204	9 958	**58 162**
Umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości	(9 993)	(1 317)	**(11 310)**
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2020 roku	**38 211**	**8 641**	**46 852**

W związku z podpisaniem nowej umowy najmu powierzchni biurowych opisanej szczegółowo w punkcie 5.13 niniejszym sprawozdaniu finansowym, Spółka zmieniła osąd co do okresu najmu dwóch umów leasingowych.

	Grunty i budynki	Środki transportu	Ogółem
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Na dzień 1 stycznia 2019 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących (po wdrożeniu MSSF 16)	**37 917**	**7 175**	**45 092**
Zwiększenia stanu, z tytułu:	**7 433**	**6 266**	**13 699**
Zawarcia nowej umowy leasingu	7 036	6 266	**13 302**
Modyfikacji bieżących umów (przedłużenia umowy, zmiana stopy procentowej)	397	-	**397**
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	**(6 152)**	**(1 326)**	**(7 478)**
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(5 307)	(1 326)	**(6 633)**
Przedterminowego zakończenie umowy	(9)	-	**(9)**
Modyfikacji bieżących umów (skrócenia umowy, zmiana stopy procentowej)	(836)	-	**(836)**
Na dzień 31 grudnia 2019 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów amortyzujących	**39 198**	**12 115**	**51 313**
Na dzień 1 stycznia 2019 roku			
Wartość brutto	37 917	7 175	**45 092**
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	**-**
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	**37 917**	**7 175**	**45 092**
Na dzień 31 grudnia 2019 roku			
Wartość brutto	45 350	13 441	**58 791**
Umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości	(6 152)	(1 326)	**(7 478)**
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	**39 198**	**12 115**	**51 313**

5.4. Testy na utratę wartości aktywów

Wybrane zasady rachunkowości

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie występują, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów został przypisany.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub ośrodka, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie przepływów pieniężnych, a są one w większości niezależnie generowane przez inne aktywa lub Grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa od jego wartości odzyskiwalnej, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do wysokości oszacowanej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowania wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się jako element kosztów operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako pomniejszenie kosztów operacyjnych. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Wartość firmy – test na utratę wartości

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji. Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy: odpowiada najniższemu poziomowi w Spółce, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Odpis taki powiększa koszty finansowe w Spółce. Odwrócenie dokonanego uprzednio odpisu z tytułu utraty wartości firmy nie jest możliwe.

W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Szacunki

Każdorazowo, przeprowadzenie testu na utratę wartości wymaga oszacowania wartości użytkowych ośrodków lub grupy ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne, do których przypisana jest wartość firmy lub/i wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania. Spółka stosuje model wartości użytkowej do obliczania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek lub ośrodki i ustaleniu stopy dyskontowej, która jest następnie wykorzystywana do obliczenia wartości bieżącej tych przepływów. W przypadku gdy wartość użytkowa jest wyższa od wartości bilansowej składników aktywów Spółka nie dokonuje szacunków w modelu wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku, jak i w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku, kapitalizacja giełdowa Spółki Asseco Business Solutions utrzymywała się na poziomie znacząco powyżej wartości księgowej aktywów netto Spółki, co prezentuje tabela poniżej.

	Stan na 31 grudnia 2020 *tys. PLN*	Stan na 31 grudnia 2019 *tys. PLN*
Wartość księgowa aktywów netto	331 910	316 105
Kapitalizacja giełdowa	1 283 259	949 077
Nadwyżka (+) kapitalizacji giełdowej nad aktywami netto	**951 349**	**632 972**

Zgodnie jednak z wymogami MSR 36 przeprowadzono coroczny test na utratę wartości firmy. Dla celów przeprowadzenia testu całość wartości firmy została alokowana do ośrodka wypracowującego środki pieniężne, odpowiadającego najniższemu poziomowi w Spółce, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze, tj. do segmentu ERP.
Wartość użytkowa segmentu jest szacowana za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFF).

Kluczowe założenia zastosowane do obliczenia wartości odzyskiwanej: ·

- Wartość odzyskiwalna ośrodka została oszacowana na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą budżetach finansowych.
- Szczegółową prognozą objęto okres 5 lat, w czasie którego zostały założone wzrosty przepływów w kolejnych latach, dla reszty okresu funkcjonowania jednostki obliczono wartość rezydualną przy założonym braku wzrostu przepływów (analogicznie do testu przeprowadzanego w roku ubiegłym).
- Zakładane wzrosty przepływów zależą od strategii dla całej Spółki, taktycznych planów dla jednostek oraz biorą pod uwagę uwarunkowania dla poszczególnych rynków, jednocześnie zaś odzwierciedlają obecny oraz potencjalny portfel zamówień. Potencjalny portfel zamówień zakłada utrzymanie bieżących oraz pozyskanie nowych klientów. Założone wzrosty nie odbiegają od średniego wzrostu na danym rynku.
- Stopa dyskontowa (po opodatkowaniu) zastosowana do wyliczenia wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych to szacunek średnioważonego kosztu kapitału Spółki. Poszczególne składniki tej stopy zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych dotyczących stóp wolnych od ryzyka, wartości współczynnika beta (przyjęto wartość β odlewarowanej na poziomie 1,03, która została zalewarowana w oparciu o średnią rynkową strukturę wskaźnika dług/kapitał) oraz wartości oczekiwanej stopy zwrotu z rynku.

Przeprowadzone testy na utratę wartości polegające na oszacowaniu wartości użytkowej za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFF) wykazały, że wartość użytkowa ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne jest wyższa niż wartość księgowa.
W efekcie przeprowadzonego testu na utratę wartości należy stwierdzić, że na dzień 31 grudnia 2020 roku nie było potrzeby, aby objąć wartość firmy odpisem aktualizującym.

Analiza wrażliwości

Dodatkowo Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości w odniesieniu do przeprowadzonego testu na utratę wartości. W analizie tej badano wpływ zmiany:

- zastosowanej stopy dyskonta dla okresu rezydualnego, tj. dla przepływów po 2025 roku;
- średniorocznej stopy zmiany tzw. wolnych przepływów pieniężnych (CAGR) w okresie prognozy, tj. w latach 2021-2025,

jako czynnika wpływającego na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, przy założeniu braku zmian pozostałych czynników.

Celem analizy wrażliwości było zbadanie wartości granicznych, które odpowiadałyby na pytanie, o ile można zmienić wybrane parametry modelu, aby oszacowana wartość użytkowa ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne zrównała się z jego wartością bilansową.

Wyniki przeprowadzonej analizy zostały zestawione w poniższej tabeli:

	Stopa dyskontowa dla okresu rezydualnego		Średnia stopa wolnych przepływów pieniężnych (FCFF)
	zastosowana w modelu	graniczna	Graniczna
Wartość firmy	8,23%	N/A*	-28,39%

**graniczny WACC nie istnieje*

Dodatkowo w poniższej tabeli zaprezentowano analizę wrażliwości modeli wyliczających wartości odzyskiwalne ośrodków generujących przepływy pieniężne na zmiany stóp dyskontowych (zastosowaną stopę dyskonta zmieniano w przedziale 0,5 p.p. do 1,5 p.p. in plus i in minus) oraz na procentową zmianę prognozowanych wolnych przepływów pieniężnych (zmieniano wartość FCFF z modelu o 1%, 3% i 5% in plus i in minus).

	Zmiana wartości stopy dyskonta dla okresu rezydualnego (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-1,5 p.p.	-1,0 p.p.	-0,5 p.p.	0,0 p.p.	+0,5 p.p.	+1,0 p.p.	+1,5 p.p.
Wartość bieżąca FCFF (w tys. PLN)	1 287 562	1 220 560	1 162 222	1 110,970	1 065 586	1 025 118	988 808
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w tys. PLN)	953 668	886 666	828 328	777 076	731 692	691 224	654 914

	Zmiana wartości parametru FCFF w latach 2021-2025 (zmieniona o wartość procentową)						
	-5%	-3%	-1%	0%	1%	3%	5%
Wartość bieżąca FCFF (w tys. PLN)	1 055 421	1 077 641	1 099 860	1 110 970	1 122 079	1 144 299	1 166 518
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w tys. PLN)	721 527	743 747	765 966	777 076	788 185	810 405	832 624

5.5. Należności oraz aktywa z tytułu umów z klientami

Wybrane zasady rachunkowości

Aktywa z tytułu umów z klientami *to prawo do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które jednostka przekazała klientowi.*

Aktywa z tytułu umów z klientami wynikają z przewagi stopnia zaawansowania realizacji kontraktów wdrożeniowych w stosunku do wystawionych faktur. W przypadku tych aktywów Spółka spełniła swoje zobowiązanie do wykonania świadczenia, ale prawo do wynagrodzenia zależy od spełnienia warunków innych niż tylko upływ czasu, co odróżnia aktywa z tytułu umów od należności z tytułu dostaw i usług.

Należności z tytułu dostaw i usług, *których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 14 do 30 dni, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu aktualizującego. Należności o odległych terminach płatności są ujmowane według wartości bieżącej oczekiwanej zapłaty w pomniejszeniu o ewentualne odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej.*

Należności z tytułu dostaw niezafakturowanych *to należności z tytułu usług, które zostały wykonane w okresie sprawozdawczym (Spółka spełniła swoje zobowiązanie do wykonania świadczenia), ale za które do dnia bilansowego nie została wystawiona faktura sprzedaży. Na dzień bilansowy Spółka uznaje jednak, że ma bezwarunkowe prawo do otrzymania wynagrodzenia, dlatego klasyfikuje tę pozycję aktywów jako należności.*

Odpis na oczekiwane straty kredytowe w odniesieniu do należności i aktywa z tytułu umów

Do szacowania odpisu na oczekiwanych strat kredytowych w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług, Spółka stosuje uproszczenie wyceniając odpis w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w horyzoncie życia należności. Spółka do oszacowania wartości oczekiwanych strat kredytowych stosuje macierz rezerw opracowaną na

podstawie danych historycznych dotyczących spłat należności przez kontrahentów, skorygowanych w stosownych przypadkach o wpływ informacji dotyczących przyszłości. W tym celu Spółka dzieli swoich klientów na homogeniczne grupy i dokonuje statystycznej analizy wiekowej oraz analizy ściągalności należności w oparciu o dane z min. 2 lat wstecz.

Odpis z tytułu utraty wartości jest aktualizowany na każdy dzień sprawozdawczy.

Dla należności z tytułu dostaw i usług przeterminowanych powyżej 180 dni Spółka poza metodą statystyczną szacowania wartości odpisu na oczekiwane straty kredytowe na wartości opartą o macierz rezerw stosuje także indywidualne podejście. Dla każdej należności z tytułu dostaw i usług, która jest przeterminowana o ponad 180 dni, a kwota tej należności jest istotna, kierownictwo stosuje profesjonalny osąd na podstawie analizy sytuacji finansowej kontrahenta oraz ogólnych warunków rynkowych.

Odpis na oczekiwane straty kredytowe w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów z klientami zalicza się do działalności operacyjnej.

W przypadku pozostałych należności i innych aktywów finansowych Spółka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym. Jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, Spółka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia.

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe w odniesieniu do wartości pozostałych należności zalicza się do pozostałej działalności operacyjnej lub do działalności finansowej, jeśli należność powstała wskutek transakcji sprzedaży inwestycji lub innej działalności, której koszty i przychody co do zasady obciążają działalność finansową. Odpisy salda należności wynikającego z naliczonych odsetek zalicza się do kosztów finansowych.

W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego, całość lub odpowiednia część uprzednio dokonanego odpisu zwiększa wartość danego składnika aktywów.

Szacunki

Każdorazowo Spółka dokonuje profesjonalnego osądu polegającego na oszacowaniu stopnia zaawansowania realizacji kontraktów wdrożeniowych w stosunku do wystawionych faktur. Podobnie pewna doza szacunków i profesjonalnego osądu potrzebna jest przy dokonywaniu alokacji ceny transakcji do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia.

Spółka szacuje wielkość odpisów na oczekiwane straty kredytowe na wartości należności i aktywów z tytułu umów z klientami zgodnie z nowymi wymogami MSSF 9 Instrumenty finansowe. W podejściu uproszczonym wymaga to analizy statystycznej, która z zasady wiąże się z dokonywaniem pewnych założeń i stosowaniem profesjonalnego osądu.

W tabeli poniżej zostały przedstawione salda należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku:

	31 grudnia 2020		**31 grudnia 2019**	
	Długoterminowe	**Krótkoterminowe**	**Długoterminowe**	**Krótkoterminowe**
	tys. PLN	***tys. PLN***	***tys. PLN***	***tys. PLN***
Należności z tytułu dostaw i usług	**-**	**41 665**	**-**	**47 165**
od jednostek powiązanych, w tym:	-	**697**	**-**	**512**
Należności zafakturowane	-	697	-	512
od jednostek pozostałych	-	**40 968**	**-**	**46 653**
Należności zafakturowane	-	40 879	-	46 611
Należności niezafakturowane	-	89	-	42
Odpis na oczekiwane straty kredytowe (-)	**-**	**(1 601)**	**-**	**(1 875)**
Razem należności z tytułu dostaw i usług	**-**	**40 064**	**-**	**45 290**

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Zdaniem kierownictwa, nie istnieje potrzeba dodatkowego odpisu na oczekiwane straty kredytowe. W związku z panującą w Polsce i na świecie sytuacją związaną z epidemią COVID-19 Spółka wdrożyła proces jeszcze dokładniejszego monitorowania swoich należności. W wyniku przeprowadzonej analizy, Spółka nie widzi istotnego ryzyka utraty wartości aktywów, w tym w szczególności nie odnotowano znaczącej zmiany

w zakresie ściągalności należności, dlatego nie uległa istotnej zmianie kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych.

W tabeli poniżej zostały przedstawione salda aktywów z tytułu umów na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku:

	31 grudnia 2020		31 grudnia 2019	
	Długoterminowe *tys. PLN*	Krótkoterminowe *tys. PLN*	Długoterminowe *tys. PLN*	Krótkoterminowe *tys. PLN*
Aktywa z tytułu umów z klientami				
od jednostek powiązanych	-	-	-	-
od jednostek pozostałych	-	1 052	-	1 528
Razem należności z tytułu umów z klientami	**-**	**1 052**	**-**	**1 528**

Aktywa z tytułu umów z klientami wynikają z przewagi stopnia zaawansowania realizacji kontraktów wdrożeniowych w stosunku do wystawionych faktur.

Zmiana wartości aktywa z tytułu umów z klientami w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym:

	12 miesiecy do 31 grudnia 2020 *tys. PLN*	12 miesiecy do 31 grudnia 2019 *tys. PLN*
Wartość aktywa z tytułu umów z klientami	**1 528**	**565**
Przeklasyfikowanie na należności	(4 621)	(2 750)
Realizacja nowych obowiązków świadczeń bez wystawienia faktury (-) zmiana wartości szacunkowej ceny transakcyjnej, inne zmiany założeń	4 145	3 713
Wartość aktywa z tytułu umów z klientami na koniec okresu	**1 052**	**1 528**

W tabeli poniżej zaprezentowano ruch na saldach odpisów na należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu umów z klientami w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 oraz w analogicznym okresie roku poprzedniego:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2020 tys. PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2019 tys. PLN
Stan na dzień 1 stycznia	**(1 875)**	**(1 775)**
Utworzenie (-)	(90)	(383)
Rozwiązanie/wykorzystanie (+)	364	283
Stan na dzień 31 grudnia	**(1 601)**	**(1 875)**

W poniższych tabelach zaprezentowano strukturę wiekową należności wraz z odpisem na oczekiwane straty kredytowe na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku:

	31 grudnia 2020					
	Kwota brutto		Odpis		Kwota netto	
	tys. PLN	%	*tys. PLN*	%	*tys. PLN*	%
Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług						
Należności niewymagalne	**36 003**	**84,30%**	**-**	**-%**	**36 003**	**87,60%**
Należności przeterminowane	**4 548**	**10,60%**	**(487)**	**30,40%**	**4 061**	**9,80%**
Należności przeterminowane do 3 miesięcy	3 983	9,30%	(282)	17,60%	*3 701*	9,00%
Należności przeterminowane od 3 do 6 miesięcy	47	0,10%	-	-%	*47*	0,10%
Należności przeterminowane od 6 do 12 miesięcy	52	0,10%	(35)	2,20%	*17*	-%
Należności przeterminowane powyżej 12 miesięcy	466	1,10%	(170)	10,60%	*296*	0,70%
	40 551	**94,90%**	**(487)**	**30,0%**	**40 064**	**97,40%**
Należności dochodzone na drodze sądowej	**1 114**	**2,60%**	**(1 114)**	**69,60%**	**-**	**-%**
Wiekowanie aktywa z tytułu umów z klientami	**1 052**	**2,50%**	**-**	**-**	**1 052**	**2,60%**
Razem	**42 717**	**100,00%**	**(1 601)**	**100,00%**	**41 116**	**100,00%**

	31 grudnia 2019					
	Kwota brutto		Odpis		Kwota netto	
	tys. PLN	%	*tys. PLN*	%	*tys. PLN*	%
Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług						
Należności niewymagalne	**37 483**	**77,00%**	**-**	**-%**	**37 483**	**80,10%**
Należności przeterminowane	**8 526**	**17,50%**	**(719)**	**38,30%**	**7 807**	**16,60%**
Należności przeterminowane do 3 miesięcy	*7 518*	15,50%	-	-%	*7 518*	16,00%
Należności przeterminowane od 3 do 6 miesięcy	*264*	0,50%	(6)	0,30%	*258*	0,60%
Należności przeterminowane od 6 do 12 miesięcy	*158*	0,30%	(129)	6,90%	*29*	-%
Należności przeterminowane powyżej 12 miesięcy	*586*	1,20%	(584)	31,10%	*2*	-%
	46 009	**94,50%**	**(719)**	**38,30%**	**45 290**	**96,70%**
Należności dochodzone na drodze sądowej	**1 156**	**2,40%**	**(1 156)**	**61,70%**	**-**	**-%**
Wiekowanie aktywa z tytułu umów z klientami	**1 528**	**3,10%**	**-**	**-**	**1 528**	**3,30%**
Razem	**48 693**	**100,00%**	**(1 875)**	**100,00%**	**46 818**	**100,00%**

W poniższej tabeli zaprezentowano pozostałe należności na dzień 31 grudnia 2020 oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku:

	31 grudnia 2020		31 grudnia 2019	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Należności z tytułu wpłaconych kaucji	178	233	881	178
Pozostałe należności	-	128	-	473
Razem pozostałe należności	**178**	**361**	**881**	**651**

Na należność z tytułu kaucji składają się depozyty na rachunku ESCROW zabezpieczające płatność czynszu, wadia i zabezpieczenia umów oraz kaucje dotyczące najmu biur.

Transakcje z podmiotami powiązanymi zostały przedstawione w punkcie 5.18 not objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego.

5.6. Czynne rozliczenia międzyokresowe

Wybrane zasady rachunkowości

W rozliczeniach międzyokresowych kosztów wykazywane są wydatki poniesione do dnia bilansowego, które dotyczą przyszłych okresów (czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów) lub są związane z przyszłymi przychodami. W szczególności do rozliczeń międzyokresowych zaliczane są: (i) z góry opłacone usługi obce (w tym usługi utrzymania), które będą świadczone w następnych okresach, (ii) z góry zapłacone ubezpieczenia, prenumeraty, czynsze itp. oraz (iii) pozostałe wydatki poniesione w okresie a dotyczące przyszłych okresów.
Ponadto, Spółka ujmuje jako składnik aktywów koszty doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem oraz koszty wykonania umowy z klientem, jeżeli Spółka spodziewa się, że te koszty odzyska.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym na saldo czynnych rozliczeń międzyokresowych składały się następujące pozycje:

	31 grudnia 2020		31 grudnia 2019	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Przedpłacone usługi, w tym:	19	2 868	36	574
Usługi serwisowe i opłaty licencyjne	*14*	*1 334*	*27*	*278*
Przedpłacone szkolenia	*-*	*119*	*-*	*87*
Ubezpieczenia	*5*	*982*	*-*	*62*
Inne usługi	*-*	*433*	*9*	*147*
Razem	**19**	**2 868**	**36**	**574**

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na koniec okresu porównywalnego składały się głównie z kosztów przedpłaconych usług serwisowych i opłat licencyjnych, które będą odnoszone do rachunku zysków i strat sukcesywnie w okresach przyszłych. Wzrost przedpłaconych usług wynika w głównej mierze z przedpłaconych rocznych licencji na oprogramowanie i usług wsparcia oraz ubezpieczeń samochodów.

5.7. Pozostałe aktywa

Wybrane zasady rachunkowości

Spółka kwalifikuje aktywa finansowe do następujących kategorii wyceny określonych w MSSF 9:

- *wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite*
- *wyceniane w zamortyzowanym koszcie*
- *wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.*

Spółka dokonuje klasyfikacji składników aktywów finansowych na podstawie modelu biznesowego Spółki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów finansowych. Spółka dokonuje reklasyfikacji inwestycji w instrumenty dłużne wtedy i tylko wtedy, gdy zmianie ulega model zarządzania tymi aktywami.

Wycena na moment początkowego ujęcia

Z wyjątkiem niektórych należności z tytułu dostaw i usług, w momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia składnik aktywów finansowych w jego wartości godziwej. W przypadku składników aktywów finansowych, które nie są zaklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka może na moment początkowego ujęcia powiększyć ich wartość godziwą o koszty transakcyjne dające się bezpośrednio przypisać do ich nabycia.

Wycena po początkowym ujęciu

- ***Wycena aktywów finansowych w zamortyzowanym koszcie***

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki: (i) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy; oraz (ii) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem Spółka klasyfikuje: środki pieniężne i ekwiwalenty, pożyczki udzielone (spełniające test klasyfikacyjny SPPI), aktywa z tytułu umów z klientami, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności podlegające pod zakres MSSF 9.

Należności z tytułu dostaw i usług z terminem zapadalności poniżej 12 miesięcy są wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszone o ewentualny odpis z tytułu oczekiwanej straty. Należności długoterminowe podlegające pod zakres MSSF 9 są dyskontowane na dzień bilansowy.

Spółka wycenia aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek z inwestycji w instrumenty dłużne ujmowane są przez Spółkę w wyniku finansowym. Na moment zbycia inwestycji w instrumenty dłużne Spółka ujmuje skumulowane zyski/straty z wyceny w wyniku finansowym.

- ***Wycena aktywów finansowych w wartości godziwej przez wynik finansowy***

Spółka ujmuje w wyniku finansowym zmiany wartości godziwych aktywów finansowych zaklasyfikowanych do tej kategorii aktywów finansowych. W wyniku finansowym ujmowane są również przychody z tytułu odsetek oraz dywidend otrzymanych z instrumentów kapitałowych notowanych na aktywnym rynku.

Zaprzestanie ujmowania

Spółka wyłącza aktywa finansowe z ksiąg rachunkowych, w sytuacji, gdy: (i) prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych wygasły, lub (ii) prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych zostały przeniesione a Spółka dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Utrata wartości aktywów finansowych

MSSF 9 wprowadza nową koncepcję szacowania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych. Model strat poniesionych wynikający z MSR 39 zostaje zastąpiony modelem bazującym na stratach oczekiwanych.

Model strat oczekiwanych ma zastosowanie do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite, z wyjątkiem inwestycji w instrumenty kapitałowe.

Spółka do szacowania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych stosuje następujące podejścia:

- *podejście ogólne,*
- *podejście uproszczone.*

Spółka stosuje podejście ogólne do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite oraz do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług i aktywów z tytułu umów z klientami.

W podejściu ogólnym Spółka szacuje odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych na bazie 3-stopniowego modelu bazującego na zmianie ryzyka kredytowego aktywów finansowych od momentu ich początkowego ujęcia.

Jeżeli ryzyko kredytowe danych aktywów finansowych nie wzrosło znacznie od momentu początkowego ujęcia (stopień 1), Spółka szacuje odpis z tytułu utraty wartości w horyzoncie 12 miesięcy. W przypadku zidentyfikowania przez Spółkę znacznego wzrostu ryzyka kredytowego aktywów finansowych (stopień 2 i 3), odpis z tytułu utraty wartości szacowany jest w horyzoncie życia aktywów finansowych.

Na każdy dzień sprawozdawczy Spółka analizuje, czy wystąpiły przesłanki wskazujące na znaczny wzrost ryzyka kredytowego posiadanych aktywów finansowych.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów z klientami, Spółka stosuje uproszczone podejście i w związku z tym nie monitoruje zmian ryzyka kredytowego w trakcie życia, a odpis z tytułu utraty wartości wycenia w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w horyzoncie życia należności.

i. Pozostałe aktywa finansowe

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka posiadała wymienione w tabeli poniżej kategorie i klasy aktywów finansowych (poza aktywami z tytułu umów z klientami, należnościami z tytułu dostaw i usług oraz środkami pieniężnymi, które prezentowane są w punktach 5.5 i 5.9 not objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego).

	31 grudnia 2020 roku		31 grudnia 2019 roku	
	Długoterminowe	**Krótkoterminowe**	**Długoterminowe**	**Krótkoterminowe**
	tys. PLN	***tys. PLN***	***tys. PLN***	***tys. PLN***
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	**-**	**40 000**	**-**	**14 015**
Lokaty o pierwotnym terminie wymagalności poniżej 12 miesięcy	-	40 000	-	14 015
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy, w tym:	**-**	**-**	**-**	**276**
Kontrakty forward na waluty	-	-	-	276
Razem	**-**	**40 000**	**-**	**14 291**

Lokata założona w Banku Santander Bank Polska na kwotę 15 000 tys. PLN do 10 maja 2021 roku oprocentowana w oparciu o stałą stopę. Lokata założona w Banku BGK na kwotę 25 000 tys. PLN do 28 maja 2021 roku oprocentowana w oparciu o stałą stopę. Stała stopa mieści się w zakresie od 0,02% do 0,18%.

Zmiany sposobu ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej oraz zmiany w klasyfikacji instrumentów finansowych

W okresie 12 miesięcy zakończonym na 31 grudnia 2020 roku w Spółce nie dokonano zmian w sposobie ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej oraz nie wystąpiły przesunięcia instrumentów pomiędzy hierarchią wartości godziwej ani też nie dokonywano zmian klasyfikacji instrumentów finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka nie posiadała zawartych kontraktów typu forward. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość godziwa aktywów finansowych nie odbiegała istotnie od ich wartości księgowej.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku	**Wartość bilansowa**	**Poziom 1[i)]**	**Poziom 2 [ii)]**	**Poziom 3[iii)]**
	tys. PLN	***tys. PLN***	***tys. PLN***	***tys. PLN***
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy				
Zawarte kontrakty typu "forward"	276	-	276	-
Razem	**276**	**-**	**276**	**-**

i. wartość godziwa określana na podstawie cen giełdowych oferowanych za identyczne aktywa na rynkach aktywnych;
ii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych;
iii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe nie są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych.

ii. Aktywa niefinansowe

Na saldo pozostałych aktywów na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku składały się:

	31 grudnia 2020 *tys. PLN*	31 grudnia 2019 *tys.PLN*
Zaliczki na dostawy	205	83

5.8. Zapasy

Wybrane zasady rachunkowości

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.
Cena nabycia lub koszt wytworzenia każdego składnika zapasów uwzględnia wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – i są ustalane w następujący sposób:
Materiały – w cenie nabycia ustalonej metodą: pierwsze weszło-pierwsze wyszło",
Produkty gotowe i produkty w toku: koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego,
Towary – w cenie nabycia ustalonej metodą: pierwsze weszło-pierwsze wyszło".
Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Kategoria towarów obejmuje przede wszystkim sprzęt komputerowy oraz licencje obce do odsprzedaży w ramach realizowanych umów wdrożeniowych lub umów, których przedmiotem jest dostawa sprzętu. Tym samym większość towarów jest nabywana w celu realizacji podpisanych lub wysoce prawdopodobnych umów.

	31 grudnia 2020 *tys. PLN*	31 grudnia 2019 *tys. PLN*
Sprzęt komputerowy, licencje obce oraz pozostałe towary do odsprzedaży	623	896
Odpis aktualizujący wartość towarów (-)	(191)	(170)
Razem	**432**	**726**

5.9. Środki pieniężne i depozyty

Wybrane zasady rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie, lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy oraz inne instrumenty o wysokim stopniu płynności.
Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych Spółka przyjęła zasadę pomniejszania salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o wartość zaciągniętych kredytów w rachunkach bieżących, stanowiących element finansowania.

	31 grudnia 2020 *tys. PLN*	31 grudnia 2019 *tys. PLN*
Środki pieniężne na rachunkach bankowych bieżących	6 113	2 267
Środki pieniężne na rachunkach dotyczących płatności split payment	440	214
Lokaty krótkoterminowe (overnight)	-	13 323
Środki pieniężne w kasie	10	52
Środki pieniężne w drodze	51	94
Razem saldo środków pieniężnych wykazane w bilansie i rachunku przepływów pieniężnych	**6 614**	**15 950**

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są zakładane na okresy od jednego dnia do trzech miesięcy i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

5.10. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Wybrane zasady rachunkowości

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z późniejszymi zmianami Dz. U 2020 poz. 1070 stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (Fundusz) tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 50 pracowników na pełne etaty. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Odpisy w ciągu roku na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych stanowią koszt okresu, którego dotyczą. Spółka skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Spółki.

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu:

	31 grudnia 2020 *tys. PLN*	31 grudnia 2019 *tys. PLN*
Środki pieniężne	904	456
Zobowiązania z tytułu Funduszu	787	449
Saldo po skompensowaniu	**117**	**7**
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	**1 439**	**1 122**

5.11. Kapitał zakładowy i pozostałe elementy kapitału własnego

Kapitał zakładowy

Kapitał podstawowy na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym wynosił 167 091 tys. PLN i był w całości opłacony. Na kapitał zakładowy składa się 33 418 193 sztuk akcji zwykłych o wartości nominalnej 5 PLN każda. Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku wartość kapitału zakładowego nie uległa zmianie względem 31 grudnia 2019 roku. Kapitał docelowy Spółki jest równy kapitałowi podstawowemu.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy (zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych – KSH Dz.U. 2019 poz. 505) został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad wartością nominalną, po pomniejszeniu o koszty emisji akcji oraz z zysków lat ubiegłych, które decyzją Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy Spółki zostały przeznaczone na kapitał

zapasowy. Pozostała część kapitału zapasowego prezentowana jest w pozycji zysków zatrzymanych i dotyczy rozliczenia wyników z lat poprzednich zgodnie z KSH.

W celu prezentacji zdolności dywidendowej Spółki w poniższej tabeli przedstawiono składniki i saldo kapitału zapasowego na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku.

	31 grudnia 2020 tys. PLN	31 grudnia 2019 tys. PLN
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	62 543	62 543
Pozostały kapitał zapasowy	31 065	18 185
	93 608	**80 728**

Zdolność dywidendowa

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka jest zobowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w rocznym sprawozdaniu finansowym Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego. W następstwie przekroczenia salda kapitału zapasowego wartości 1/3 kapitału zakładowego wygasł wymieniony wyżej ustawowy obowiązek dokonywania dopłat z zysku na kapitał zapasowy. O użyciu kapitału zapasowego, w tym rezerwowego, decyduje Walne Zgromadzenie.

Nadwyżkę ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej (agio) można wykorzystać jedynie na pokrycie ewentualnych strat wykazanych w sprawozdaniu finansowym i w związku z tym nie zwiększa ona zdolności dywidendowej Spółki. Nie może też podlegać wypłacie na rzecz akcjonariuszy kapitał zapasowy w wysokości odpowiadającej 1/3 kapitału zakładowego. Na dzień 31 grudnia 2020 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy. Biorąc pod uwagę powyższe zdolność dywidendowa Spółki po dodaniu wyniku okresu bieżącego daje kwotę 111 441 tys. PLN.

5.12. Kredyty bankowe i emisje papierów wartościowych

Wybrane zasady rachunkowości

Spółka kwalifikuje zobowiązania finansowe do jednej z kategorii:

- *wyceniane według zamortyzowanego kosztu,*
- *wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.*

Według zamortyzowanego kosztu Spółka wycenia kredyty bankowe, pożyczki oraz papiery dłużne.
W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki oraz papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji zobowiązań finansowych.
Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki oraz papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki lub emisji papierów dłużnych oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.
Spółka usuwa zobowiązania finansowe ze sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy, gdy zobowiązanie to przestało istnieć, tzn., gdy obowiązek wynikający z umowy został wypełniony, umorzony lub wygasł. Różnice pomiędzy wartością bilansową zobowiązania finansowego, które wygasło, a kwotą zapłaty z uwzględnieniem wszystkich przeniesionych aktywów niebędących środkami pieniężnymi ujmuje się w wyniku finansowym.

W dniu 1 czerwca 2020 roku Spółka podpisała aneks do umowy z dnia 30 maja 2017 roku z bankiem BNP Paribas Bank Polska S.A.:
- zwiększenia maksymalnej wysokości zadłużenia do 70 000 tys. PLN z terminem spłaty kredytu w rachunku bieżącym do 30 czerwca 2021 roku oraz
- limit odnawialny na gwarancje bankowe do kwoty 1 500 tys. PLN z terminem spłaty 30 września 2021 roku.

	Maksymalna wysokość zadłużenia	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	31 grudnia 2020		31 grudnia 2019	
				Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Kredyty w rachunkach bieżących				-	-	-	-
Kredyt w rachunku bieżącym	70 000	WIBOR 1 m-c+marża	30-06-2021	-	-	-	-
RAZEM				-	-	-	-

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka posiada otwarte linie kredytowe w rachunkach bieżących dające możliwość pozyskania finansowania na kwotę 70 000 tys. PLN. Natomiast na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka posiadała otwarte linie kredytowe w rachunkach bieżących dające możliwość uzyskania finansowania na kwotę 65 000 tys. PLN. Na dzień 31 grudnia 2020 oraz w okresie porównywalnym nie wystąpiło zadłużenie na posiadanych liniach kredytowych.
Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym żadne aktywa nie stanowiły zabezpieczenia zaciągniętych kredytów bankowych i pożyczek.

5.13. Zobowiązania z tytułu leasingu

Wybrane zasady rachunkowości

Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli przekazuje prawo do kontroli zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres czasu w zamian za wynagrodzenie. Prawo do kontroli przechodzi na leasingobiorcę na mocy zawartej umowy, jeśli przez cały okres użytkowania dysponuje on łącznie:

- *prawem do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów, oraz*
- *prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.*

Zobowiązania z tytułu leasingu – początkowe ujęcie
W dacie rozpoczęcia leasingu Spółka wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe Spółka dyskontuje z zastosowaniem procentowej stopy leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym wypadku Spółka dyskontuje opłaty leasingowe z zastosowaniem krańcowej stopy procentowej.
Opłaty leasingowe obejmują stałe płatności (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe; zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, kwoty gwarantowanej wartości końcowej oraz cenę wykonania opcji kupna (jeżeli można z wystarczającą pewnością stwierdzić, że Spółka z tej opcji skorzysta) oraz kary pieniężne za wypowiedzenie umowy (jeżeli jest wystarczająca pewność, że Spółka skorzysta z tej opcji).
Zmienne opłaty leasingowe, które nie zależą od indeksu lub stawki, są ujmowane od razu jako koszt okresu, w którym zaistniało zdarzenie lub warunek powodujący konieczność uiszczenia opłaty.

Zobowiązania z tytułu leasingu – późniejsza wycena
W kolejnych okresach zobowiązanie z tytułu leasingu pomniejszane jest o dokonane spłaty i powiększane o naliczane odsetki. Do naliczania odsetek Spółka stosuje krańcową stopę leasingobiorcy, która jest sumą wartości stopy wolnej od ryzyka (dla jej określenia Spółka stosuje kwotowania odpowiednich instrumentów pochodnych - IRS lub stawek oprocentowania obligacji rządowych dla odpowiednich walut) oraz premii za ryzyko kredytowe Spółki, które kwantyfikowane jest na bazie dostępnej dla Spółki oferty marż dla kredytów inwestycyjnych odpowiednio zabezpieczonych na aktywach.
W przypadku, gdy w umowie leasingowej dokonywana jest modyfikacja, zmianie ulega okres lub wysokość zasadniczo stałych opłat leasingowych lub następuje zmiana w zakresie osądu co do realizacji opcji kupna wynajmowanego aktywa, wówczas zobowiązanie z tytułu leasingu jest przeliczane, aby odzwierciedlić opisane zmiany. Aktualizacja wartości zobowiązania powoduje również konieczność odpowiedniej aktualizacji wartości aktywa z tytułu prawa do użytkowania.

Okres leasingu dla umów z opcjami przedłużenia
Spółka ustala okres leasingu jako nieodwołalny okres leasingu, łącznie z okresami objętymi opcją przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja zostanie zrealizowana, oraz okresami objętymi opcją wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja nie zostanie wykonana.
Spółka ma możliwość, w ramach niektórych umów leasingu, wydłużyć okres trwania leasingu aktywów. Spółka stosuje osąd przy ocenie, czy istnieje wystarczająca pewność skorzystania z opcji przedłużenia. Oznacza to, że uwzględnia

wszystkie istotne fakty i okoliczności, które stanowią zachętę ekonomiczną do jej przedłużenia lub karę ekonomiczną za jej nieprzedłużenie. Po dacie rozpoczęcia Spółka ponownie ocenia okres leasingu, jeśli wystąpi znaczące zdarzenie lub zmiana okoliczności pozostających pod jej kontrolą i wpływa na jej zdolność do wykonywania (lub niewykonywania) opcji przedłużenia (np. zmiana strategii biznesowej).

Okres leasingu dla umów na czas nieokreślony

Spółka posiada umowy leasingu zawarte na czas nieokreślony oraz umowy, które przekształciły się w umowy na czas nieokreślony, w których obie strony dysponują opcją wypowiedzenia. Ustalając okres leasingu, Spółka określa okres egzekwowalności umowy. Leasing przestaje być egzekwowalny, gdy zarówno leasingobiorca, jak i leasingodawca mają prawo wypowiedzenia umowy bez konieczności uzyskania zezwolenia drugiej strony bez ponoszenia kar większych niż nieznaczące. Spółka ocenia istotność szeroko rozumianych kar, tzn. poza kwestiami stricte umownymi bądź finansowymi, uwzględnia wszelkie inne istotne czynniki ekonomiczne zniechęcające do wypowiedzenia umowy (np. istotne inwestycje w przedmiocie leasingu, dostępność rozwiązań alternatywnych, koszty relokacji). Jeśli ani Spółka jako leasingobiorca, ani leasingodawca nie poniesie istotnej kary za wypowiedzenie (rozumianej szeroko), leasing przestaje być egzekwowalny i jego okres stanowi okres wypowiedzenia. Natomiast w sytuacji, gdy którakolwiek ze stron – zgodnie z profesjonalnym osądem – poniesie istotną karę za wypowiedzenie (rozumianą szeroko), Spółka określa okres leasingu jako wystarczająco pewny (czyli okres, co do którego można z wystarczającą pewnością założyć, że umowa będzie trwać).

Krańcowa stopa procentowa leasingobiorcy

Spółka nie jest w stanie z łatwością ustalić stopy procentowej dla umów leasingowych(najem nieruchomości), dlatego przy wycenie zobowiązania z tytułu leasingu stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Jest to stopa procentowa, jaką Spółka musiałaby zapłacić, aby na podobny okres, w tej samej walucie i przy podobnych zabezpieczeniach pożyczyć środki niezbędne do zakupu składnika aktywów o podobnej wartości co składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podobnym środowisku gospodarczym.

Szacunki

Stosowanie MSSF 16 wymaga w Spółce dokonania różnego rodzaju szacunków oraz zaangażowania profesjonalnego osądu. Główny obszar, w którym ma to miejsce dotyczy oceny okresów leasingu, w umowach na czas nieokreślony oraz w umowach, w przypadku których Spółce przysługuje opcja przedłużenia umowy. Przy ustalaniu okresu leasingu Spółka musi rozważyć wszystkie fakty i okoliczności, w tym istnienie zachęt ekonomicznych do skorzystania lub nie z opcji przedłużenia umowy oraz z ewentualnej opcji wypowiedzenia umowy. Ustalając okres leasingu Spółka bierze również pod uwagę wartość nakładów poniesionych na przystosowanie leasingowanego aktywa do indywidualnych potrzeb, a w przypadku najmu nieruchomości – wielkość rynku w danej lokalizacji i specyfikę wynajmowanej nieruchomości.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku przedmiotem umów leasingu, w których Spółka jest leasingobiorcą były:

- nieruchomości,
- samochody.

W poniższej tabeli zaprezentowano saldo zobowiązań z tytułu leasingu na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku.

	31 grudnia 2020		**31 grudnia 2019**	
	Długoterminowe	**Krótkoterminowe**	**Długoterminowe**	**Krótkoterminowe**
	tys. PLN	***tys. PLN***	***tys. PLN***	***tys. PLN***
Leasing nieruchomości	37 505	6 642	39 193	5 704
Leasing samochodów	6 222	1 773	7 670	2 719
Razem	**43 727**	**8 415**	**46 863**	**8 423**

Spadek salda zobowiązań z tytułu leasingu wynika z podjęcia w pierwszym półroczu 2020 roku decyzji o skróceniu okresu dwóch umów najmu nieruchomości. W czerwcu 2020 roku została zawarta umowa leasingu powierzchni biurowej, która zacznie obowiązywać od marca 2021 roku. Wartość przyszłych przepływów pieniężnych z tej umowy wynosi 25 672 tys. PLN. Umowa została zawarta na okres 10 lat. Lokal zostanie wydany Spółce w dniu 28 lutego 2021 roku i dopiero wtedy zostaną ujęte odpowiednie aktywa i zobowiązania na bilansie Spółki.

Leasing nieruchomości

Wartość netto nieruchomości, będącego przedmiotem umowy leasingu na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła 38 211 tys. PLN, a na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 39 198 tys. PLN.

Przyszłe minimalne przepływy pieniężne oraz zobowiązanie wynikające z umowy leasingu nieruchomości przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2020 tys. PLN	31 grudnia 2019 tys. PLN
Minimalne opłaty leasingowe		
w okresie krótszym niż 1 rok	7 610	7 116
w okresie 1-5 lat	29 795	34 115
w okresie dłuższym niż 5 lat	10 805	9 468
Przyszłe minimalne płatności leasingowe	**48 210**	**50 699**
Przyszłe koszty odsetkowe	**(4 063)**	**(5 802)**
Wartość bieżąca zobowiązania leasingowego		
w okresie krótszym niż 1 rok	6 642	5 704
w okresie 1-5 lat	26 995	30 097
w okresie dłuższym niż 5 lat	10 510	9 096
Zobowiązanie z tytułu leasingu	**44 147**	**44 897**

Krańcowa stopa procentowa z tytułu powyższego leasingu na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła 3%, natomiast na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 4%.

Leasing samochodów

Wartość netto samochodów, będącego przedmiotem umowy leasingu na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła 8 641 tys. PLN, a na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 12 115 tys. PLN.

Przyszłe minimalne przepływy pieniężne oraz zobowiązanie wynikające z umowy leasingu samochodów przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2020 *tys. PLN*	31 grudnia 2019 *tys. PLN*
Minimalne opłaty leasingowe		
w okresie krótszym niż 1 rok	1 892	2 966
w okresie 1-5 lat	6 409	7 977
w okresie dłuższym niż 5 lat	-	-
Przyszłe minimalne płatności leasingowe	**8 301**	**10 943**
Przyszłe koszty odsetkowe	**(306)**	**(554)**
Wartość bieżąca opłat leasingowych		
w okresie krótszym niż 1 rok	1 773	2 719
w okresie 1-5 lat	6 222	7 670
w okresie dłuższym niż 5 lat	-	-
Zobowiązanie z tytułu leasingu	**7 995**	**10 389**

W poniższej tabeli zaprezentowano kwoty dotyczące kosztów z leasingu ujęte w rachunków zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku i w okresie porównywalnym:

		31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
		tys. PLN	*tys. PLN*
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania	5.3	(7 676)	(6 633)
Koszt odsetek z tytułu zobowiązań z tytułu leasingu	4.3	(1 815)	(1 720)
Koszty związane z leasingiem aktywów o niskiej wartości		(1)	(1)
Koszty związane z leasingiem krótkoterminowym		(5)	(34)
Zysk / strata z podnajmu powierzchni biurowych ujętych jako aktywo z tytułu prawa do użytkowania		172	401
Razem		**(9 325)**	**(7 987)**

5.14. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Wybrane zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług *dotyczące działalności operacyjnej są ujmowane i wykazywane według kwot wymaganej zapłaty. Zobowiązania te wynikają z dostaw i usług, na które Spółka otrzymała faktury oraz takich, które nie zostały zafakturowane, ale które w ocenie Zarządu Spółki są wysoce prawdopodobne i dla których możliwe było precyzyjne określenie ich wysokości.*

Zobowiązania budżetowe *to zobowiązania z tytułu podatków i danin publicznych oraz ubezpieczeń społecznych i ceł. Zobowiązania te ustala się w kwocie wymaganej zapłaty zgodnie z obowiązującymi przepisami.*

Zobowiązania z tytułu kar umownych projektowych

Kary umowne projektowe stanowią wynagrodzenie za niespełnienie lub nieprawidłowe spełnienie obowiązku świadczenia i wynikają z umowy z klientem raczej niż z ustawodawstwa danego kraju.

Kary umowne projektowe są zmiennym elementem wynagrodzenia i pomniejszają cenę transakcyjną, a zobowiązanie z tytułu kar umownych projektowych jest rodzajem zobowiązania do zwrotu wynagrodzenia, nie jest natomiast zobowiązaniem z tytułu umowy z klientami.

Pozostałe zobowiązania *to zobowiązania wobec pracowników z tytułu niewypłaconych na dzień bilansowych wynagrodzeń, zobowiązania z tytułu zakupów środków trwałych i wartości niematerialnych oraz inne zobowiązania.*

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz w okresach porównywalnych zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów Spółki wynikały z następujących tytułów:

	31 grudnia 2020		31 grudnia 2019	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Wobec jednostek powiązanych, w tym:	**-**	**1 040**	**-**	**56**
Zobowiązania zafakturowane	-	1 040	-	13
Zobowiązania niezafakturowane	-	-	-	43
Wobec jednostek pozostałych, w tym:	**-**	**5 434**	**-**	**6 027**
Zobowiązania zafakturowane	-	4 411	-	4 788
Zobowiązania niezafakturowane	-	844	-	896
Rezerwy na kary umowne	-	179	-	343
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług	**-**	**6 474**	**-**	**6 083**

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane. Transakcje z podmiotami powiązanymi przedstawione są w punkcie 5.18 not objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego.

Tabela poniżej przedstawia wartość brutto zobowiązań z tytułu dostaw i usług Spółki na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyskontowanych płatności.

	31 grudnia 2020		31 grudnia 2019	
	tys. PLN	*%*	*tys. PLN*	*%*
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług				
Zobowiązania wymagalne	21	0,3%	67	1,1%
Zobowiązania niewymagalne do 3 miesięcy	6 453	99,7%	6 016	98,9%
Zobowiązania niewymagalne od 3 do 6 miesięcy	-	-%	-	-%
Zobowiązania niewymagalne powyżej 6 miesięcy	-	-%	-	-%
	6 474	**100,0%**	**6 083**	**100%**

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym pozostałe zobowiązania Spółki wynikały z następujących tytułów:

	31 grudnia 2020		31 grudnia 2019	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawych	**-**	**3 412**	**-**	**2 384**
Pozostałe zobowiązania budżetowe				
Podatek od wartości dodanej (VAT)	-	4 910	-	5 306
Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)	-	2 078	-	1 896
Składki na ubezpieczenia społeczne (ZUS)	-	4 276	-	3 784
Pozostałe	-	91	-	70
Razem pozostałe zobowiązania budżetowe	**-**	**11 355**	-	**11 056**
Pozostałe zobowiązania				
Zobowiązania wobec pracowników	**-**	2 061	-	1 795
Inne zobowiązania	**-**	1 395	-	499
Razem pozostałe zobowiązania	-	**3 456**	**-**	**2 294**

5.15. Zobowiązania z tytułu umów z klientami

Wybrane zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu umów z klientami to obowiązki jednostki do przekazania na rzecz klienta dóbr i usług, w zamian, za które Spółka otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta.
W ramach zobowiązań z tytułu umów z klientami prezentowane są zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów IT oraz rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu nierozliczonych na dzień bilansowy licencji z prawem do dostępu, a także przyszłe przychody z tytułu usług takich jak opieka informatyczna (utrzymanie), które są rozliczane w czasie.
Ze względu na dużą różnorodność zobowiązań do wykonania świadczenia trudno jest określić jeden moment, w którym Spółka co do zasady spełnia swoje zobowiązania do wykonania świadczenia. Najczęściej w przypadku kontraktów na wdrożenie kompleksowego systemu IT oraz kontraktów utrzymaniowych Spółka spełnia swoje zobowiązania podczas świadczenia usług dla klientów. W przypadku świadczenia polegającego na dostarczeniu do klienta licencji na oprogramowanie (z prawem do korzystania) Spółka uznaje zobowiązanie do wykonania świadczenia za spełnione w momencie udzielenia licencji, ale nie wcześniej niż z początkiem okresu, w którym klient może zacząć korzystać z tego oprogramowania (najczęściej w momencie przekazania klucza licencyjnego), co w ocenie Spółki jest jednoznaczne z przekazaniem klientowi kontroli nad licencją.

Szacunki

Każdorazowo Spółka dokonuje profesjonalnego osądu i szacunku wartości stopnia zaawansowania realizacji kontraktów wdrożeniowych w stosunku do wystawionych faktur i alokacji ceny transakcyjnej.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku zobowiązania z tytułu umów z klientami Spółki wynikały z tytułów wyszczególnionych w tabeli poniżej:

	31 grudnia 2020		31 grudnia 2019	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Zobowiązania z tytułu umów z klientami				
Wobec jednostek powiązanych, w tym:	-	-	-	-
Wobec jednostek pozostałych, w tym:	-	**14 257**	-	**12 678**
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu umów z klientami	-	13 729	-	11 939
- usługi serwisowe opłacone z góry	-	*3 343*	-	*3 235*
- opłaty licencyjne	-	*10 386*	-	*8 704*
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów IT	-	528	-	739
Razem zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	**14 257**	-	**12 678**

Zmiana wartości zobowiązania z tytułu umów z klientami w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2020	12 miesięcy do 31 grudnia 2019
	tys. PLN	*tys. PLN*
Wartość zobowiązania z tytułu umów na dzień 1 stycznia	**12 678**	**11 134**
Wystawienie faktur ponad zrealizowany obowiązek świadczenia	38 049	34 101
Realizacja nowych obowiązków świadczeń bez wystawienia faktury (-); zmiana wartości szacunkowej ceny transakcyjnej, inne zmiany założeń (+) / (-)	(36 470)	(32 557)
Wartość zobowiązania z umowy z klientami na koniec okresu	**14 257**	**12 678**

5.16. Rezerwy

Wybrane zasady rachunkowości

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Kontrakty rodzące obciążenia

Spółka rozpoznaje rezerwy na umowy rodzące obciążenia, jeżeli nieuniknione całkowite koszty wypełnienia obowiązków przewyższają możliwe do uzyskania korzyści.

Kontraktem uciążliwym jest umowa z klientem, w której łączna kwota przychodów jest niższa niż całkowita łączna wartość kosztów obcych (COGS) oraz kosztów wytworzenia.

W przypadku rozpoznania kontraktu uciążliwego (rozpoznanie to może nastąpić w dowolnym momencie trwania kontraktu), cała przewidywana do poniesienia strata na kontakcie powinna być od razu ujęta jako koszt bieżącego okresu. Weryfikacja stanu rezerwy na kontrakt uciążliwy dokonywana jest na każdy dzień bilansowy (na dany dzień bilansowy wartość rezerwy powinna być równa różnicy pomiędzy całą planowaną stratą na kontrakcie a stratą zrealizowaną do dnia bilansowego), w efekcie czego może nastąpić zwiększenie lub zmniejszenie rezerwy.

Rezerwa na naprawy gwarancyjne

Rezerwa na naprawy gwarancyjne tworzona jest na pokrycie przyszłych przewidywanych kosztów realizacji zobowiązań gwarancyjnych lub serwisowych wynikających z realizowanych kontraktów IT, o ile zobowiązania do świadczenia gwarancji spełniają, w rozumieniu MSSF 15, definicję gwarancji standardowej.

Jeżeli gwarancja spełniające definicję usługi (jest gwarancją ponadstandardową w rozumieniu MSSF 15) tj. gwarancja ma zakres szerszy niż tylko zapewnienie klienta, że dany produkt/usługa jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją, nie są na nią tworzone rezerwy. Świadczenie gwarancji ponadstandardowej jest bowiem zobowiązaniem do wykonania usługi i jako takie powinno być ujęte w przychodach ze sprzedaży, nie zaś w kategorii rezerw.

Rezerwa na naprawy gwarancyjne (dotycząca gwarancji standardowej) jest zawiązywana w następujących przypadkach:

(i) z klientem nie została podpisana umowa na usługi utrzymaniowe lub

(ii) zakres umowy utrzymaniowej nie pokrywa całości oczekiwanych kosztów związanych z realizacją zobowiązań gwarancyjnych lub

(iii) zakres gwarancji producenta dla odsprzedawanego sprzętu jest węższy od gwarancji, do jakiej Spółka zobowiązała się w umowie z klientem.

Wartość rezerwy rozpoznawana na dzień bilansowy jest współmierna ze stanem realizacji kontraktu IT.

Koszty związane ze świadczeniem usług wynikających ze zobowiązania gwarancyjnego pomniejszają w momencie ich ponoszenia wartość zawiązanej rezerwy. Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje weryfikacji wysokości zawiązanych rezerw na naprawy gwarancyjne. Jeśli faktyczna realizacja zobowiązania lub przewidywane przyszłe koszty są niższe/wyższe niż zakładano w momencie początkowego ujęcia rezerwy, rezerwa jest odpowiednio obniżana/zwiększana tak, aby odzwierciedlić bieżące oczekiwania Spółki, co do kosztów realizacji zobowiązania gwarancyjnego w przyszłych okresach.

Świadczenia po okresie zatrudnienia

Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia to rezerwa na świadczenia pracownicze (inne niż świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy i krótkoterminowe świadczenia pracownicze), które są należne po zakończeniu zatrudnienia. W Spółce funkcjonuje program określonych składek, jednostka wpłaca składki w ustalonej wysokości do odrębnego podmiotu (w warunkach polskich funduszu ubezpieczeń społecznych) i nie będzie ciążył na niej prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek, jeśli fundusz nie będzie posiadał aktywów w wysokości wystarczającej do zapłaty wszystkich świadczeń pracowniczych, dotyczących pracy wykonanej przez pracownika w okresie bieżącym i w okresach ubiegłych. Spółka tworzy rezerwę na świadczenia po okresie zatrudnienia w oparciu o wyliczenia dokonane przez niezależnego aktuariusza. Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Rezerwa na kary umowne

W rezerwach na kary umowne pokazywane są jedynie rezerwy na kary umowne nie projektowe, czyli rezerwy dotyczące kar niezwiązanych bezpośrednio z realizacją obowiązku świadczenia i stanowiących raczej wynagrodzenie za szkodę (odszkodowanie) niż niespełnienie obowiązku świadczenia. Źródłem kar nie projektowych są raczej przepisy prawa niż umowa i przewidziane w niej kary umowne. Kary umowne projektowe, czyli wynikające z niespełnienia lub nieprawidłowego wykonania obowiązku świadczenia, prezentowane są w pozycji "Zobowiązania z tytułu kar umownych projektowych" (nota 5.14).

Rezerwy na kary umowne prezentowane są w Pozostałych rezerwach oraz jako pomniejszenie przychodów operacyjnych.

Rezerwy na ryzyka spraw sądowych i pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy obejmują głównie rezerwy na toczące się postępowania sądowe i tworzone są na bazie dostępnych informacji, w tym zwłaszcza opinii prawników i niezależnych ekspertów. Spółka tworzy rezerwy w przypadku, gdy na koniec okresu sprawozdawczego na Spółce ciąży obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych, który można wiarygodnie

oszacować i gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Szacunki

Należy mieć na uwadze, że wszystkie oszacowane w Spółce rezerwy, w tym zwłaszcza rezerwy na kary umowne oraz na kontrakty uciążliwe, wymagały zaangażowania profesjonalnego osądu i szacunków dla skwantyfikowana najbardziej prawdopodobnej kwoty przyszłego wypływu korzyści ekonomicznych ze Spółki. Szacunek ten może jednak ulec w przyszłości zmianie i faktyczny wypływ korzyści może okazać się większy lub mniejszy od ujętego w sprawozdaniu.

Zmiana wartości rezerw w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym wynikała z następujących ruchów:

	Rezerwa na odszkodowania	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Pozostałe rezerwy	Ogółem
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Na dzień 1 stycznia 2020 roku	**-**	**2 547**	**373**	**2 920**
Zawiązanie (+)	-	246	-	**246**
Zyski/straty aktuarialne (+) / (-)	-	501	-	**501**
Na dzień 31 grudnia 2020 roku, w tym	**-**	**3 294**	**373**	**3 667**
Krótkoterminowe	-	45	373	**418**
Długoterminowe	-	3 249	-	**3 249**
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	**450**	**1 868**	**373**	**2 691**
Zawiązanie (+)	-	210	-	**210**
Zyski/straty aktuarialne (+) / (-)	-	469	-	**469**
Wykorzystanie (-) /Rozwiązanie (-)	(450)	-	-	**(450)**
Na dzień 31 grudnia 2019 roku, w tym	**-**	**2 547**	**373**	**2 920**
Krótkoterminowe	-	48	373	**421**
Długoterminowe	-	2 499	-	**2 499**

W kwocie Pozostałych rezerw ujęto rezerwę na karę w związku z decyzją Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z grudnia 2013 roku. Kara związana była z postępowaniem prowadzonym przez UOKiK dotyczącym stosowania niedozwolonych zapisów w umowach zawartych przez Spółkę (i jej poprzedników prawnych) z dystrybutorami oprogramowania marki Wapro. W listopadzie 2016 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego uchylając decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego zawierającą m.in. wniosek o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Sądu Apelacyjnego. W marcu 2017 roku Asseco Business Solutions S.A. złożyła odpowiedź na skargę kasacyjną. Zgodnie z zasadą ostrożności na całą kwotę kary została utworzona rezerwa w koszty 2013 roku. W dniu 16 października 2019 roku zapadło Orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Warszawie, w którym sprawa została przekazana do ponownego rozpatrzenia przez Sąd Okręgowy w Warszawie. Pierwotny wyrok w tej sprawie został uchylony. W dniu 2 lipca 2020 roku przed Sądem Okręgowym w Warszawie odbyła się rozprawa, na której Sąd obniżył nałożoną na Asseco Business Solutions karę pieniężną i zniósł wzajemne koszty postępowania pomiędzy stronami. W dniu 17 sierpnia 2020 roku spółka złożyła apelację od powyższego wyroku do Sądu Okręgowego.

Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia dotyczy w całości świadczeń emerytalnych, które zostaną potencjalnie wypłacone pracownikom Spółki w momencie przechodzenia na emeryturę. Spółka wypłaca odprawę pracownikom przechodzącym na emeryturę, zgodnie z przepisami Kodeksu Pracy, tj. w wysokości

jednego średniomiesięcznego wynagrodzenia. Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia została ujęta przez Spółkę na podstawie wyliczeń dokonanych przez aktuariusza.

Główne założenia przyjęte przez aktuariusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Stopa dyskontowa (%)	1,3%	2,0%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	**5,0%**	**5,0%**

5.17. Rozliczenia międzyokresowe kosztów

Wybrane zasady rachunkowości

Rezerwa na niewykorzystane urlopy

Spółka tworzy „rezerwę" (ujmowaną jako element rozliczeń międzyokresowych biernych) na niewykorzystane urlopy, które dotyczą okresów poprzedzających datę bilansową, a będą wykorzystane w przyszłości dla wszystkich pracowników Spółki, ponieważ w warunkach polskich niewykorzystane urlopy stanowią kumulowane płatne nieobecności (nieobecności, do których uprawnienia przechodzą na przyszłe okresy i można je wykorzystać, o ile nie zrobiono tego w bieżącym okresie). Wielkość rezerwy zależy od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia oraz liczby niewykorzystanych, a przysługujących pracownikowi dni urlopu na datę bilansową. Spółka uznaje koszty z tytułu niewykorzystanych urlopów na bazie memoriałowej w oparciu o szacowane wartości i ujmuje je w rachunku zysków i strat w pozycji wynagrodzeń (zgodnie z miejscem ich powstawania).

Rezerwa na premie

Zobowiązanie dotyczące systemów premiowych wynika z pracy pracowników, a nie z transakcji przeprowadzonej z właścicielami Spółki. W związku z tym koszty takich programów (nawet jeśli zakładają one wypłaty premii z zysku) stanowią zawsze koszty działalności Spółki, nie są zaś nigdy ujmowane jako podział zysku.

Spółka ujmuje przewidywane koszty wypłat z zysku i premii wtedy i tylko wtedy, gdy:

- *ciąży na niej obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek dokonania takich wypłat w wyniku zdarzeń przeszłych oraz*
- *można dokonać wiarygodnej wyceny takiego zobowiązania.*

Bieżące zobowiązanie występuje wtedy i tylko wtedy, gdy jednostka nie ma realnej możliwości wycofania się z dokonania płatności.

Szacunki

Spółka szacuje wysokość zobowiązań w oparciu o przyjęte założenia i metodologię oceniając prawdopodobieństwo wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne i za zobowiązania uznaje te kwoty, których prawdopodobieństwo i czas wydatkowania na dzień bilansowy jest wysokie. Rezerwa na premie uzależniona jest w znaczącej części przypadków od szacowań co do zrealizowanego przez Spółkę wyniku na różnych poziomach.

	31 grudnia 2020		31 grudnia 2019	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym				
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	-	3 414	-	4 082
Rezerwa na premie dla pracowników i Zarządu	-	10 299	-	9 753
Razem	**-**	**13 713**	**-**	**13 835**

5.18. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Przychody od podmiotów powiązanymi obejmują przychody ze sprzedaży towarów i usług informatycznych związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi oraz działalnością pozostałą.

Zakupy od podmiotów powiązanymi obejmują nabycia towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi, zakupem usług doradczych oraz najmem powierzchni biurowych.

Transakcje z podmiotami powiązanym odbywają się na zasadach rynkowych.

	Przychody		Zakupy	
	12 miesięcy do 31 grudnia 2020 *tys. PLN*	12 miesięcy do 31 grudnia 2019 *tys. PLN*	12 miesięcy do 31 grudnia 2020 *tys. PLN*	12 miesięcy do 31 grudnia 2019 *tys. PLN*
Transakcje z Asseco Poland S.A.	3 108	1 339	3 277	1 664
Transakcje z pozostałymi jednostkami powiązanymi	493	835	26	93
Razem transakcje z podmiotami powiązanymi	**3 601**	**2 174**	**3 303**	**1 757**

	Należności z tytułu dostaw i usług, pozostałe oraz aktywa z tytułu umów z klientem na dzień		Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zobowiązania leasingowe oraz pozostałe na dzień	
	12 miesięcy do 31 grudnia 2020 *tys. PLN*	12 miesięcy do 31 grudnia 2019 *tys. PLN*	12 miesięcy do 31 grudnia 2020 *tys. PLN*	12 miesięcy do 31 grudnia 2019 *tys. PLN*
Transakcje z Asseco Poland S.A.	467	202	16 680	7 544
Transakcje z pozostałymi jednostkami powiązanymi	230	306	9	-
Razem transakcje z podmiotami powiązanymi	**697**	**508**	**16 689**	**7 544**

Na dzień 31 grudnia 2020 roku saldo zobowiązań z tytułu leasingu z podmiotami powiązanymi poprzez Kadrę Zarządzającą wynosiło 14 700 tys. PLN.
W 2020 roku koszty odsetek z tytułu leasingu z podmiotami powiązanymi poprzez Kadrę Zarządzająca wynosiły 384 tys. PLN, natomiast w roku 2019 ro koszty odsetek z tytułu leasingu z podmiotami powiązanymi poprzez Kadrę Zarządzającą wynosiły 348 tys. PLN.
Na dzień 31 grudnia 2020 roku saldo nierozliczonych należności z tytułu transakcji z podmiotami powiązanymi poprzez Kadrę Zarządzającą oraz z Kadrą Zarządzającą wynosiło 1 tys. PLN, natomiast na dzień 31 grudnia 2019 roku saldo nierozliczonych należności z tytułu transakcji z podmiotami powiązanymi poprzez Kadrę Zarządzającą oraz z Kadrą Zarządzającą wynosiła 4 tys. PLN.
Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku nie wystąpiło saldo nierozliczonych zobowiązań z tytułu transakcji z podmiotami powiązanymi poprzez Kadrę Zarządzającą oraz z Kadrą Zarządzającą.
Według ewidencji Asseco Business Solutions S.A. w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku wartość (netto) transakcji zakupu towarów i usług (w tym najmu) z podmiotami powiązanymi poprzez Kadrę Zarządzającą oraz z Kadrą Zarządzającą wynosiła 2 008 tys. PLN, natomiast w okresie porównywalnym wynosiła 1 924 tys. PLN.
Wartość (netto) transakcji sprzedaży towarów i usług do podmiotów powiązanych poprzez Kadrę Zarządzającą oraz do Kadry Zarządzającej wynosiła 18 tys. PLN, natomiast w okresie porównywalnym była to kwota 37 tys. PLN.
W nocie 8.5 niniejszego sprawozdania finansowego zaprezentowano wynagrodzenie kluczowego personelu.

VI. Noty objaśniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

6.1. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej

W poniższej tabeli wyszczególniono pozycje, które zostały uwzględnione w linii „Zmiany stanu kapitału pracującego”:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2020	12 miesięcy do 31 grudnia 2019
	tys. PLN	*tys. PLN*
Zmiana stanu zapasów	294	(336)
Zmiana stanu należności i aktywów z tytułu umów z klientami	6 695	314
Zmiana stanu pozostałych aktywów niefinansowych	(122)	(61)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązań z tytułu umów z klientami	1 686	2 948
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(609)	3 388
Zmiana stanu rezerw	246	(240)
Razem	**8 190**	**6 013**

6.2. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

W poniższej tabeli zaprezentowano szczegóły dotyczące wpływów i wydatków związanych z rzeczowymi aktywami trwałymi i wartościami niematerialnymi w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku oraz w okresie porównywalnym:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2020	12 miesięcy do 31 grudnia 2019
	tys. PLN	*tys. PLN*
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych	356	392
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(8 478)	(4 291)
Nabycie wartości niematerialnych	(275)	(316)
Nakłady na prace rozwojowe	(13 737)	(11 289)

6.3. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

- Dywidendy wypłacone - pozycja zawiera dywidendę wypłaconą przez Spółkę w wysokości 60 153 tys. PLN (szczegóły dotyczące dywidendy za 2019 rok zostały przedstawione w punkcie 4.6 not objaśniających);
- Wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek w wysokości 2 186 tys. PLN są związane ze spłatą są związane ze spłatą kredytu rewolwingowego oraz kredytu w rachunku bieżącym.

Całkowity wypływ środków pieniężnych z tytułu spłaty zobowiązań leasingowych wyniósł w 2020 roku 14 329 tys. PLN, z czego:

- 12 508 tys. PLN to spłata zobowiązań rozpoznawanych jako zobowiązania leasingowe,
- 1 815 tys. PLN to spłata odsetek od wyżej wymienionych zobowiązań,

- 6 tys. PLN to spłata zobowiązań leasingowych korzystających z wyjątku praktycznego dotyczy leasingów krótkoterminowych oraz leasingów o niskiej wartości.

		Kredyty bankowe, pożyczki *tys. PLN*	Leasing *tys. PLN*	Zobowiązania z tytułu dywidend *tys. PLN*
Na dzień 1 stycznia 2020		**-**	**55 286**	-
Przepływy gotówkowe	Wpływy (+)	2 186	-	-
	Spłata kapitału - wydatek	(2 186)	(12 508)	(60 153)
	Spłata odsetek - wydatek	(3)	(1 815)	-
Zmiany bezgotówkowe	Naliczone odsetki	3	1 815	-
	Zaciągnięcie nowego zobowiązania	-	17 570	-
	Różnice kursowe ujęte w przychodach/kosztach finansowych	-	1 209	-
	Zadeklarowane dywidendy	-	-	60 153
	Zmniejszenie zobowiązań	-	(9 415)	-
		-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2020		**-**	**52 142**	**-**

		Kredyty bankowe, pożyczki *tys. PLN*	Leasing *tys. PLN*	Zobowiązania z tytułu dywidend *tys. PLN*
Na dzień 1 stycznia 2019 (po ujęciu wdrożenia MSSF 16)		**13 351**	**50 463**	-
Przepływy gotówkowe	Wpływy (+)	21 593	-	-
	Spłata kapitału - wydatek	(34 944)	(7 480)	(50 127)
	Spłata odsetek - wydatek	(109)	(1 720)	-
Zmiany bezgotówkowe	Naliczone odsetki	109	1 720	-
	Zaciągnięcie nowego zobowiązania	-	13 699	-
	Różnice kursowe ujęte w przychodach/kosztach finansowych	-	(306)	-
	Zadeklarowane dywidendy	-	-	50 127
	Zmniejszenie zobowiązań	-	(1 090)	-
Na dzień 31 grudnia 2019		-	**55 286**	-

VII. Noty objaśniające cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Asseco Business Solutions S.A. narażona jest na szereg rodzajów ryzyk mających źródła zarówno w sytuacji makroekonomicznej Polski, jak i mikroekonomicznej w samej Spółce. Głównymi czynnikami rynkowymi mogącymi wywierać negatywny wpływ na wynik Spółki są: (i) wahania kursów walut obcych względem złotego oraz (ii) zmiany rynkowych stóp procentowych.

- **Ryzyko zmian kursów walutowych**

Podstawową walutą operacyjną Spółki jest polski złoty, jednak niektóre kontrakty IT oraz umowa leasingu nieruchomości denominowane są w walucie obcej (EUR i USD).

W związku z tym Spółka narażona jest na wahania wyniku będące rezultatem różnic w kursie waluty obcej w stosunku do polskiego złotego w okresie od daty zawarcia kontraktu do daty wystawienia lub płatności faktury.

Identyfikacja: Zgodnie z obowiązującymi w Spółce procedurami zawierania kontraktów handlowych każda umowa zawarta lub denominowana w walucie obcej podlega szczególnej ewidencji.

Pomiar: Miarą ekspozycji na ryzyko kursowe jest wartość kontraktu w walucie obcej oraz nominał instrumentów finansowych powstałych w wyniku zawarcia instrumentów pochodnych na rynku finansowym z drugiej strony. Obowiązujące procedury prowadzenia projektów informatycznych nakazują systematyczne aktualizowanie harmonogramów przepływów pieniężnych poszczególnych projektów.

Cel: Celem przeciwdziałania ryzyku zmian kursów walut jest ograniczenie ich negatywnego wpływu na wynik projektów.

Środkiem stosowanym do zabezpieczeń kontraktów rozliczanych w walucie obcej są proste instrumenty pochodne typu forward (z dostawą lub bez, w zależności od zabezpieczanego kontraktu).

Dopasowanie zabezpieczenia ryzyka walutowego polega na kupowaniu odpowiednich instrumentów finansowych, dzięki którym zmiany czynnika powodującego ryzyko nie wpływają na wynik Spółki (zmiany instrumentów wbudowanych oraz instrumentów zawartych per saldo znoszą się). Niemniej jednak w związku ze znaczną zmiennością harmonogramów projektów oraz wynikającą z nich zmiennością przepływów pieniężnych, Spółka jest narażona na zmiany wielkości ekspozycji na ten czynnik ryzyka. Stąd też Spółka dynamicznie dokonuje przesunięć istniejących instrumentów zabezpieczających lub zawiera nowe tak, aby dopasowanie było jak najbardziej właściwe. Należy jednak wziąć pod uwagę, iż instrumenty wbudowane zmieniają swoją wycenę w oparciu o dane z dnia podpisania umowy (spot i punkty swapowe) natomiast przesunięcie lub zawarcie nowych instrumentów na rynku finansowym może nastąpić jedynie w oparciu o aktualnie obowiązujące stawki. Z tego wynika, że możliwe jest niedopasowanie wartości instrumentów finansowych i potencjalny wpływ wahań kursów walut na bieżący wynik Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka nie posiadała kontraktów forward na sprzedaż waluty.

- **Ryzyko zmian stopy procentowej**

Spółka jest narażona na ryzyko zmiany stopy procentowej w dwóch obszarach swojej aktywności: (i) zmiana wartości odsetek naliczonych od otrzymanych kredytów opartych na zmiennej stopie procentowej oraz (ii) zmiana wyceny zawartych instrumentów pochodnych, opartych na krzywej forwardowej stóp procentowych.

Identyfikacja: Ryzyko zmian stopy procentowej powstaje i jest rozpoznawane w Spółce w momencie zawarcia transakcji lub instrumentu finansowego opartego na zmiennej stopie procentowej.

Pomiar: Spółka mierzy ekspozycje na ten czynnik ryzyka zestawiając sumę kwot wynikających ze wszystkich instrumentów finansowych opartych o zmienną stopę procentową. Dodatkowo Spółka prowadzi ewidencję dotyczącą planowanego zadłużenia w ciągu przyszłych 12 miesięcy, a dla instrumentów długoterminowych na okres ich obowiązywania.

Cel: Celem ograniczenia ryzyka jest minimalizacja kosztów z tytułu zawartych instrumentów finansowych opartych na zmiennej stopie procentowej.

Środki: Spółka ma dostępne dwa instrumenty ograniczające ryzyko: (i) stara się unikać zaciągania zobowiązań opartych na zmiennej stopie procentowej, (ii) jeśli pierwsze rozwiązanie nie jest możliwe, Spółka ma możliwość zawarcia kontraktów terminowych na stopę procentową.

Dostosowanie: Spółka gromadzi i analizuje bieżące informacje z rynku na temat aktualnej ekspozycji na ryzyko zmiany stopy procentowej. W obecnej sytuacji Spółka nie zabezpiecza zmian stopy procentowej

z uwagi na niewielką nieprzewidywalność harmonogramów spłat poszczególnych zobowiązań opartych na zmiennej stopie.

- **Ryzyko kredytowe kontrahentów**

Spółka narażona jest na ryzyko związane z niewywiązywaniem się z umów przez kontrahentów. Po pierwsze ryzyko to dotyczy wiarygodności kredytowej oraz dobrej woli odbiorców, którym Spółka dostarcza rozwiązania informatyczne, po drugie dotyczy ono wiarygodności kredytowej kontrahentów, z którymi zawiera transakcje dostawy. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe odpowiada wartości księgowej aktywów finansowych.

Identyfikacja: Ryzyko to identyfikowane jest każdorazowo, przy zawieraniu umowy z klientem oraz później, podczas rozliczania płatności.

Pomiar: Pomiar tego typu ryzyka opiera się na wiedzy o skargach lub toczących się procesach przeciw klientowi podczas zawierania umowy. Co dwa tygodnie przeprowadza się kontrolę rozliczonych płatności dotyczących podpisanych kontraktów, razem z analizą rachunków zysków i strat projektów.

Cel: Minimalizowanie kwoty nieściągalnych należności.

Środkiem kontroli ryzyka jest bieżący monitoring terminowości przelewów oraz w razie potrzeby, upomnienia się o należną zapłatę lub przekazywanie należności do firm windykacyjnych.

Ilościowa analiza ryzyka kredytowego dla należności została przedstawiona w nocie 5.5

- **Ryzyko związane z płynnością**

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy za pomocą okresowego planowania płynności, uwzględniając terminy wymagalności/zapadalności aktywów i zobowiązań oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, w tym przede wszystkim: kredytów w rachunku bieżącym, kredytów i pożyczek.

Działania Spółki w zakresie zarządzania płynnością polegają na planowaniu i monitorowaniu przepływów pieniężnych. Spółka monitoruje cyklicznie (w odstępach tygodniowych) stan gotówki, poziomy kapitału pracującego oraz zadłużenie w celu zapewnienia środków na prowadzenie bieżącej działalności.

Zarządzanie płynnością w Spółce polega w szczególności na odpowiednim zabezpieczeniu odpowiedniej płynności natychmiastowej poprzez posiadanie zasobów gotówki na kontach w bankach o odpowiednim ratingu (rachunki bieżące i lokaty terminowe o różnych terminach zapadalności) oraz otwartych liniach kredytowych, które nie zastały wykorzystane w ciągu okresu sprawozdawczego. Otwarte linie kredytowe zostały ujawnione w nocie 5.12 w której wymieniono maksymalną wysokość zabezpieczonego, ale niewykorzystanego, zadłużenia oraz stopę procentową ewentualnego kredytu. Całość zadłużenia bankowego wraz z terminami zapadalności została ujawniona w tej samej nocie. W nocie 5.9 zaprezentowano natomiast stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w posiadaniu Spółki na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Ilościowa analiza płynności Spółki w podziale na poszczególne kategorie zobowiązań i aktywów została przedstawiona: dla należności w nocie 5.5, dla zobowiązań w nocie 5.14, a dla kredytów w nocie 5.12 not objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego.

- **Analiza wrażliwości - ryzyko walutowe**

Spółka stara się zawierać umowy z klientami w walucie polskiej, aby uniknąć narażenia na ryzyko związane z fluktuacjami kursów walut obcych w stosunku do złotego.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku jak i na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka przeprowadziła analizę wpływu zmiany kursu PLN do EUR na wynik finansowy brutto. Przy założeniu umocnienia się kursu PLN do EUR o 10%,

wynik Spółki wzrósłby o 1 900 tys. PLN. Tym samym osłabienie się kursu PLN do EUR o 10% spowodowałoby obniżenie wyniku finansowego Spółki o 1 900 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2020	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
EUR	*tys. PLN*	(10%)	10%
Aktywa finansowe			
Środki pieniężne	114	(11)	11
Należności z tytułu dostaw i usług	6 511	(651)	651
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	93	9	(9)
Zobowiązania z tytułu leasingu	25 533	2 553	(2 553)
Per saldo		**1 900**	**(1 900)**

Na dzień 31 grudnia 2019	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
EUR	*tys. PLN*	(10%)	10%
Aktywa finansowe			
Kontrakty forward	276	(119)	119
Środki pieniężne	1 524	152	(152)
Należności z tytułu dostaw i usług	5 877	(588)	588
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	425	42	(42)
Zobowiązania z tytułu leasingu	24 318	2 432	(2 432)
Per saldo		**1 920**	**(1 920)**

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka przeprowadziła analizę wpływu zmiany kursu PLN do USD na wynik finansowy brutto. Przy założeniu umocnienia się kursu PLN do USD o 10%, wynik Spółki wzrósłby o 21 tys. PLN. Tym samym osłabienie się kursu PLN do USD o 10% spowodowałoby obniżenie wyniku Spółki o 21 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2020	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
USD	*tys. PLN*	(10%)	10%
Aktywa finansowe			
Środki pieniężne	165	(16)	16
Należności z tytułu dostaw i usług	48	(5)	5
Per saldo		**(21)**	**21**

Na dzień 31 grudnia 2019 USD	Wartość narażona na ryzyko *tys. PLN*	Wpływ na wynik finansowy Spółki (10%)	 10%
Aktywa finansowe			
Środki pieniężne	216	22	(22)
Per saldo		**22**	**(22)**

- **Analiza wrażliwości - ryzyko stopy procentowej**

Spółka unika zaciągania kredytów opartych na zmiennej stopie procentowej. W przypadku konieczności zawarcia umów kredytowych opartych o zmienną stopę procentową, Spółka nie posiada strategii zabezpieczenia tego ryzyka. Na dzień 31 grudnia 2020 oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka nie posiadała zadłużenia z tytułu kredytów.

Aktywa i pozostałe zobowiązania Spółki oparte na zmiennej stopie procentowej, ze względu na brak istotności, nie są analizowane w kontekście ryzyka stóp procentowych.

- **Metody przyjęte przy przeprowadzaniu analizy wrażliwości**

Wartości procentowe, względem których przeprowadzona została analiza wrażliwości na zmiany kursów walutowych mogących mieć wpływ na wynik Jednostki wynoszą +/- 10%. Analiza wrażliwości zakłada powiększanie lub pomniejszanie kursu walutowego z dnia bilansowego o ten procent. Ryzyko stopy procentowej analizowane jest przy wartościach +/- 1 p.p.

- **Pozostałe rodzaje ryzyka**

Dla pozostałych rodzajów ryzyka, ze względu na ich naturę i brak możliwości pełnej kwalifikacji nie dokonuje się analizy wrażliwości.

- **Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat**

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka posiadała następujące pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat:

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku:	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych	Razem
Aktywa finansowe:	**196**	**454**	**650**
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	158	158
Pożyczki i należności	196	296	492
Zobowiązania finansowe:	**(1 818)**	**(1 236)**	**(3 054)**
Zobowiązania z tytułu leasingu	(1 815)	(1 209)	(3 024)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	(27)	(27)
Kredyty	(3)	-	(3)

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka posiadała następujące pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat:

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku:	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski /(straty) z tytułu realizacji i wyceny	Razem
Aktywa finansowe:	**117**	**(36)**	**(206)**	**501**	**376**
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-	501	501
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	113	1	-	-	114
Pożyczki i należności	4	(37)	(206)	-	(239)
Zobowiązania finansowe:	**(1 829)**	**314**	**-**	**-**	**(1 515)**
Zobowiązania z tytułu leasingu	(1 720)	306	-	-	(1 414)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	8	-	-	8
Kredyty	(109)	-	-	-	(109)

VIII. Pozostałe noty objaśniające

8.1. Zobowiązania pozabilansowe

Wybrane zasady rachunkowości

Zobowiązania pozabilansowe *to przede wszystkim zobowiązania warunkowe, przez które Spółka rozumie: możliwy obowiązek, który powstanie na skutek przeszłych zdarzeń, którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub braku wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki, lub obecny obowiązek, który powstaje na skutek przeszłych zdarzeń, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu ponieważ: (i) nie jest prawdopodobnie, aby wypełnienie obowiązku spowodowało konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne, bądź (ii) kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.*

Zobowiązania warunkowe nie są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednakże ujawnia się informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba, że prawdopodobieństwo wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest znikome.

Umowy leasingu podlegające zwolnieniom – uproszczenia dotyczące umów krótkoterminowych i aktywów o niskiej wartości

Spółka stosuje wyjątek praktyczny dotyczący umów najmu oraz umów o podobnym charakterze zawartych na okres krótszy niż 12 miesięcy od daty rozpoczęcia leasingu.

Wyjątek dotyczący wynajmu aktywów o niskiej wartości jest natomiast w Spółce stosowany dla wynajmu głównie sprzętu IT i pozostałego wyposażenia o niskiej wartości początkowej. Zgodnie z wytycznymi Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) za przedmioty o niskiej wartości uznać można przedmioty, których wartość nie przekracza 5 tys. USD.

Płatności leasingowe w przypadku obu wymienionych wyjątków rozpoznawane są w kosztach okresu, którego dotyczą, metodą, co do zasady, liniową. Ani aktywo z tytułu prawa do użytkowania ani odpowiadające mu zobowiązanie finansowe nie są w tym przypadku rozpoznawane.

Zobowiązania warunkowe na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku zostały przedstawione w poniższej tabeli:

	31 grudnia 2020 *tys. PLN*	31 grudnia 2019 *tys. PLN*
Zobowiązania z tytułu gwarancji dobrego wykonania		
Zobowiązania wymagalne do 3 miesięcy	-	-
Zobowiązania wymagalne od 3 do 12 miesięcy	310	-
Zobowiązania wymagalne od 1 roku do 5 lat	-	-
Zobowiązania wymagalne powyżej 5 lat	-	-
Razem	**310**	**-**

W ocenie Zarządu prawdopodobieństwo realizacji zobowiązań wynikających z przedstawionych w tabeli powyżej gwarancji jest znikome. Żadne z zobowiązań gwarancyjnych nie spełniają definicji gwarancji finansowej zgodnie z MSSF 9.

W poniższej tabeli zaprezentowano saldo zobowiązań pozabilansowych z tytułu leasingu podlegających zwolnieniom na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku.

	31 grudnia 2020 *tys. PLN*	31 grudnia 2019 *tys. PLN*
Zobowiązania z tytułu najmu powierzchni		
W okresie do 1 roku	20	4
W okresie od 1 roku do 5 lat	7	9
Powyżej 5 lat	-	-
Razem	**27**	**13**

8.2. Sezonowość i cykliczność

Rozkład przychodów operacyjnych Spółki w poszczególnych kwartałach roku podlega niewielkiej sezonowości. Przychody w czwartym kwartale są zwykle nieznacznie wyższe niż w pozostałych kwartałach, ponieważ duża ich część generowana jest przez sprzedaż usług IT dla dużych przedsiębiorstw i instytucji państwowych. Podmioty te w ostatnich miesiącach roku dokonują często większych zakupów inwestycyjnych sprzętu i licencji.

8.3. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w okresie sprawozdawczym*	12 miesięcy do 31 grudnia 2020	12 miesięcy do 31 grudnia 2019
Zarząd	3	4**
Działy produkcyjne	800	784
Działy handlowe	55	42
Działy administracyjne	48	43
Razem	**906**	**873**

**Przeciętne zatrudnienie w okresie sprawozdawczym w etatach pobierających wynagrodzenie, tj. zatrudnienie w etatach skorygowane (pomniejszone) o etaty, za które Spółka nie wypłaca wynagrodzenia (np. urlop bezpłatny, urlop macierzyński, inne).*

*** Jeden z członków Zarządu był zatrudniony w oparciu o umowę cywilnoprawną*

Zatrudnienie na dzień w osobach:	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Zarząd	3	4*
Działy produkcyjne	853	817
Działy handlowe	51	49
Działy administracyjne	41	47
Razem	**948**	**917**

** Jeden z członków Zarządu był zatrudniony w oparciu o umowę cywilnoprawną.*

8.4. Informacje o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Spółki wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku i dnia 31 grudnia 2019 roku w podziale na rodzaje usług:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2020	12 miesięcy do 31 grudnia 2019
	tys. PLN	*tys. PLN*
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego oraz przegląd półrocznego skróconego sprawozdania finansowego	195	185

8.5. Wynagrodzenie Kluczowego Personelu

W poniższych tabelach zaprezentowano wynagrodzenie kluczowego personelu Spółki z tytułu sprawowanej przez nich funkcji w Asseco Business Solutions S.A. za 2020 i 2019 rok.

	Stałe składniki wynagrodzenia w 2020 roku	Koszt zmiennych składników wynagrodzenia w 2020 roku	Ponadto: zmienne składniki wynagrodzenia z 2019 roku wypłacone w 2020 roku*
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Wojciech Barczentewicz	420	3 210	307
Piotr Masłowski	420	3 213	307
Mariusz Lizon	300	1 494	138
Andreas Enders**	522	-	848
	1 662	**7 917**	**1 293**

**kwoty odzwierciedlają przesunięcie czasowe wypłat zmiennych składników wynagrodzenia względem ujęcia memoriałowego rezerw w kosztach roku, którego dotyczyły*
*** Pan Andreas Enders do dnia 28 sierpnia 2020 roku pełnił funkcje Wiceprezesa Zarządu Spółki. Wynagrodzenie ujawnione w tabeli dotyczy okresu sprawowania funkcji członka Zarządu.*

	Stałe składniki wynagrodzenia w 2019 roku	Koszt zmiennych składników wynagrodzenia w 2019 roku	Ponadto: zmienne składniki wynagrodzenia z 2018 roku wypłacone w 2019 roku *
	tys. PLN	*tys. PLN*	*tys. PLN*
Wojciech Barczentewicz	420	3 076	189
Piotr Masłowski	420	3 076	189
Mariusz Lizon	300	1 432	85
Andreas Enders	758	850	656
	1 898	**8 434**	**1 119**

** kwoty odzwierciedlają przesunięcie czasowe wypłat zmiennych składników wynagrodzenia względem ujęcia memoriałowego rezerw w kosztach roku, którego dotyczyły.*

W tabeli poniżej zaprezentowano wypłacone i należne wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Emitenta za okres 12 miesięcy 2020 roku oraz w okresie porównywalnym:

Wynagrodzenie za okres	**12 miesięcy do 31 grudnia 2020**	**12 miesięcy do 31 grudnia 2019**
	tys. PLN	*tys. PLN*
Josef Klein	84	84
Romuald Rutkowski	48	48
Adam Góral	66	66
Zbigniew Pomianek	48	48
Piotr Stępniak	48	48
Razem	**294**	**294**

8.6. Zarządzenie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie wiarygodności kredytowej i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększałyby wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki oraz zobowiązania z tytułu leasingu, pomniejszone o środki pieniężne i lokaty bankowe.

	31 grudnia 2020 roku *tys. PLN*	31 grudnia 2019 roku *tys. PLN*
Zobowiązania z tytułu leasingu	52 142	55 286
Minus środki pieniężne i lokaty	(46 614)	(29 965)
Zadłużenie netto	**5 528**	**25 321**
Kapitał własny	331 952	316 105
Kapitał i zadłużenie netto	337 480	341 426
Wskaźnik dźwigni	**1,6%**	**7,4%**

Wskaźnik dźwigni mieści się celach wyznaczonych przez Zarząd Spółki.

8.7. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym

W styczniu 2021 roku spółka podpisała aneks do umowy z dnia 30 maja 2017 roku z bankiem BNP Paribas Bank Polska S.A.:

- zwiększenia maksymalnej wysokości zadłużenia do 70 000 tys. PLN z terminem spłaty kredytu w rachunku bieżącym do 31 października 2022 roku oraz

- limit odnawialny na gwarancje bankowe do kwoty 1 500 tys. PLN z terminem spłaty 30 września 2022 roku.

8.8. Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy zakończony w dniu 31 grudnia 2020 roku, nie wystąpiły zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które nie zostały, a powinny być ujęte w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

asseco

Zatwierdzenie do publikacji przez Zarząd

Niniejsze sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Asseco Business Solutions S.A. w dniu 25 lutego 2021 roku.

Zarząd:

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Członek Zarządu

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Główny Księgowy

Solutions for demanding business.

Dane kontaktowe

www.assecobs.pl.
assecobs.pl/relacje-inwestorskie

asseco